

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, LIEPOS – JULY 8, 2010 • Vol. CI Nr. 129

Kaina 75 c.

Lietuvos himnas skriejo per pasaulį

Vilnius, liepos 7 d. (tautiskagiesme.lt) – Pirmiausia suskambusi Naujoje Zelandijoje, apskriejusi Australiją, Japoniją, Kiniją, Rusiją ir dalį Europos, liepos 6 d. 9 val. v. Lietuvos laiku Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“ skambėjo visoje Lietuvoje. Vėliau per vandenynus Lietuvos himnas keliavo į Šiaurės ir Pietų Amerikos žemynus, kuriuos pasiekė, kai Lietuvoje jau aušo rytas. Pasitinkant Valstybės dieną viso pasaulio lietuviai „Tautišką giesmę“ šiemet giedojo jau antrą kartą. Tikimasi, kad himno giedojimas liepos 6-ąją taps gražia tradicija, kasmet puoselėjama viso pasaulio lietuvių.

Šiemet „Tautiška giesmė“ skambėjo net 24 valandas ir giedota 9 val. v. vietos laiku, nesvarbu, kurioje šalyje. Lietuvos himnas skambėjo prie Atėnų Akropolio, Romos Koliziejaus, Oslo operos teatro, Hagos Taikos rūmų, Cleveland ir Beriso lietuvių namuose bei prie Lietuvos ambasadų įvairiose pasaulio šalyse. Organizatorių žiniomis, paskutinieji „Tautišką giesmę“ 7 val. ryto Lietuvos laiku giedojo Los Angeles lietuviai.

Himnas skambėjo ir Graikijos sostinėje Atėnuose.

Organizatorių nuotr.

Čikagoje ir jos apylinkėse gyvenantys lietuviai liepos 6 d. rinkosi į restoraną „Kunigaikščių užėja“, kur, prisidėdami prie pilietinės iniciatyvos „Lietuva, Tėvyne mūsų“, 9 val. v. sugiedojo mūsų šalies himną. Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos proga restorane grojo muzikantai, susirinkusieji turėjo progą

pabendrauti ir maloniai praleisti vakarą.

Prie šio vienijančio sumanymo prisidėjo daugiau nei 40 Lietuvos savivaldybių, kurios liepos 6-ąją ruošė himno giedojimus miestų centrinėse aikštėse, prie bažnyčių ir kitose svarbiose vietose.

Nukelta į 6 psl.

Lietuvos Respublikos pilietybę gavo 310 užsieniečių

Vilnius, liepos 7 d. (BNS) – Lietuvos pilietybę 2008 metais gavo 310 užsieniečių – mažiausiai visoje Europos Sąjungoje (ES), rodo naujausi ES statistikos tarnybos „Eurostat“ duomenys.

Lietuvos pilietybę, lyginant su kitų šalių pilietybėmis, mažiausiai žmonių gavo absoliučiais skaičiais, o pagal santykinį rodiklį – pilietybę tūkstančiui gyventojų – mažiau gavusiųjų buvo tik Lenkijos pilietybę.

Didžiąją Lietuvos pilietybę gavusių asmenų dalį (48 proc.) užpernai sudarė anksčiau pilietybės neturėję žmonės. Trečdalis naujų Lietuvos piliečių (33,5 proc.) 2008 metais buvo Rusijos, 5,5 proc. – buvę Ukrainos piliečiai. Iš 1,000 nuolat šalyje gyvenančių užsieniečių pilietybę gavo 7. 2007 metais Lietuvos pilietybė buvo suteikta 370 užsieniečių.

Daugiausiai naujų piliečių tūkstančiui šalies gyventojų 2008 metais teko Švedijoje (3,3), Liuksemburge (2,5), Prancūzijoje, Portugalijoje ir Didžiojoje Britanijoje (po 2,1). Kurios nors ES valstybės-narės pilietybę 2008 metais gavo 11,000 mažiau asmenų nei 2007 metais.

Užpernai ES šalių piliečiais tapo 696,000 asmenų, kurių 64,000 buvo Maroko pilietybę turėjusių asmenų, 50,000 – buvusių Turkijos piliečių. ES piliečiais užpernai taip pat tapo 27,000 Ekvadoro, 23,000 Alžyro, 20,000 Irako pilietybę turėjusių asmenų. Iš ES pilietybę gavusių asmenų 8 proc. sudarė buvę kitos ES šalies piliečiai.

EP ragina mažinti priklausomybę nuo Rusijos energetikos

Strasbūras, liepos 7 d. (BNS) – Europos Parlamentas (EP) priėmė nutarimą dėl Europos Sąjungos (ES) Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo, kuria paragino mažinti priklausomybę nuo Rusijos energijos šaltinių.

„EP ragina teikti didesnę paramą suskystintų gamtinių dujų terminalams steigti“, – rašoma dokumente. Parlamentarai teigė pritariantys

Europos Komisijai (EK) dėl poreikio labiau sujungti regiono valstybių narių elektros energijos tinklus ir turėti kitus energijos išteklius. Vis dėlto EP palankiai įvertino EK ir regiono valstybių narių pastangas bendradarbiauti su Rusija transporto, turizmo, sveikatos ir aplinkos apsaugos, muitinių ir sienų kontrolės, taip pat energetikos srityse. Nutarime atkreipiamas dėmesys į iš visų pusių ES šalių

apsuptą Kaliningrado sritį, su kuria ribojasi ir Lietuva.

Pasak europarlamentarų, naujame partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime su Rusija, dėl kurio deramasi nuo 2008 metų, reikėtų atsižvelgti į bendradarbiavimą Baltijos jūros regione. Priimtame dokumente teigiama, jog Baltijos jūros regiono bendradarbiavimas turėtų būti laikomas ypatingai svarbiu.

Aptartos Lietuvos ir Izraelio santykių plėtros galimybės

Lietuvos ir Izraelio užsienio reikalų ministrų A. Lyberman (k.) ir A. Azubalio susitikimas. **ELTA** nuotr.

Vilnius, liepos 7 d. (ELTA) – 7 Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Azubalis liepos 7 dieną Vilniuje su Izraelio užsienio reikalų ministru Avigdor Liberman aptarė dvišalį politinį, ekonominį ir kultūrinį bendradarbiavimą bei galimybes plėtoti ekonominius, prekybinius ir turizmo mainus. Izraelis turi gerai išvystytą aukštųjų technologijų pramonę ir yra atviras bendradarbiauti plėtojant dvišalius projektus su Lietuvos įmonėmis.

A. Azubalis pažymėjo, kad tarp Lietuvos ir Izraelio vyksta nuolatinis aktyvus dvišalis dialogas. Tuo pačiu, pasak Lietuvos užsienio reikalų ministro, reikia skirti didesnę dėmesį Izraelio ir Lietuvos visuomenių, kultūriniams ir švietimo mainams, plėsti šalių jaunimo ir visuomenių dialogą.

A. Azubalis taip pat išreiškė viltį, kad artimiausioje ateityje Izraelis atidarys savo ambasadą Lietuvoje. Ministras aptarė ir Europos Sąjungos ir Izraelio santykių plėtrą, Lietuvos ir Izraelio ryšius tarptautinėse organizacijose, Artimųjų Rytų regiono klausimus.

Lietuvos diplomatijos vadovas sakė, kad Lietuva vertina Izraelį kaip partnerį Artimuosiuose Rytuose, kurio parama labai svarbi artėjant Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungoje 2013 m. Lietuva pritaria ES ir Izraelio santykių gilinimui, tačiau taip pat pabrėžia, kad ES ir Izraelio bendradarbiavimas būtų plečiamas ne tik dvišalių siekių srityse, bet ir siekiant visų bendro tikslo – taikos Artimųjų Rytų regione sukūrimo.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Šv. Antano lietuvių parapijos naujienos Detroit, MI (p. 2)
- Diskusijų dėl pilietybės spąstuose (p. 3)
- A. Meilutytės skiltis (p. 3, 9)
- Kai norime apie savo kultūrą pasakyti daugiau (p. 4)
- Iš Missouri pakrantės (p. 4)
- Ar tai pakartojama? (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8)
- Netikėtumų ledynas (10) (p. 9)
- „Draugystės tiltas“ (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.75 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Netrukus, liepos 12 d., JAV sostinėje prasidės posėdžiai dėl JAV Pašto tarnybos pasiūlymo pašta pristatyti ne šešis kartus į savaitę, kaip tai yra iki šiol, bet penkis – pašto tarnyboms visoje šalyje nedirbant šeštadieniais. Kaip liepos 5 d. straipsnyje pastebėjau „The New York Times“, tokį pasiūlymą šalies verslininkai vertina nevienodai: viena stovykla mano, jog tai visiškai sužlugdys jų verslą, antroji – jog penkios dienos bus kur kas geresnė išeitis nei vis didėjančios pašto paslaugų kainos. National Newspaper Association, kuri atstovauja šalies savaitraščiams, išsinešantiems būtent šeštadieniais, atstovė įsitikinusi, jog pateikdama tokį pasiūlymą JAV pašto tarnyba nepagalvojusi, ji leis atsirasti ne vienam ir ne dviems privatiems varžovams. Ir kad tai gali būti net ir pačios Tarnybos veiklos pabaiga. Komisija savo sprendimą Kongresui turės pateikti spalio mėnesį. Iki tol ir „Draugui“ reikės apsvarstyti galimo nutarimo pro et contra.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŠV. ANTANO LIETUVIŲ PARAPIJOS NAUJIENOS

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Gyvename savo parapijoje, vadovaudamiesi populiarios dainos žodžiais „Kaip gera turėti draugų!“ Nors ir nedidelis mūsų parapijiečių būrys, sugyvename lyg viena, graži šeima.

Kunigų metų užbaigimas

Sekmadienį, birželio 20 d., šv. Mišios, kurias užsakė parapijiečiai Kunigų metų proga, buvo aukojamos koplyčioje mūsų parapijos administratoriaus, kun. Gintaro Antano Joniko. Tėvo dienos proga meldėmės už mūsų gyvus ir mirusius tėvus, senelius. Kun. Jonikas buvo paprašytas pašventinti auksinį šv. Antano medalį. Po pašventinimo šių eilučių autorė priminė susirinkusiems, kad Šv. Tėvas Benediktas XVI 2009 m. birželio mėn. – 2010 m. birželio mėn. paskelbė Kunigų metais. Iškilmingas šių metų užbaigimas vyko Romoje birželio 9–11 d.

Kadangi savaitę prieš tai mūsų parapija šventė savo dangiško globėjo šv. Antano šventę ir sveikino visus varduvininkus, buvo nutarta per šv. Mišias pagerbti ir padėkoti kun. Jonikui. Jam buvo iškilmingai įteiktas Šv. Antano medalis, kurį jis prisikabinė prie jam anksčiau padovanto kryželio. Kun. Jonikas atrodė maloniai nudžiugintas, sulaukęs tokios parapijiečių pagarbos. Jis padėkojo už tokią gražią ir reikšmingą dovaną Kunigų metų proga ir sakė, kad kol nešios ši medalioną, Šv. Antano parapijos žmonės visuomet bus su juo. Kun. Jonikui taip pat buvo įteikta geltona lėlė, perrišta trispalvę simbolizuojančiu kaspinu.

Pagerbėme mūsų parapijietę ir tėvelius

Tą patį sekmadienį mūsų parapijietė Zita Malakauskienė atšventė savo jubiliejų. Išgirdęs, kad šiandien yra Zitos gimtadienis, kun. Jonikas jai įteikė savo lėlį, padovanotą jam koplyčioje. Vyko gausios vaišės, gražus bendravimas. Zitai buvo įteikta daug gražių vasaros spalvomis tviskančių žiedų. Parapijos vardu šių eilučių autorė pasveikino Zitą ir palinkėjo jai daug sveikatos, energi-

Kun. Jonikas pašventino šv. Antano medalioną.

jos, saulėtų ir šypsnų kupinų dienų. Buvo padėkota jai už jos nuoširdumą ir pagalbą parapijoje, sugiedota „Ilgiausių metų, valio“. Zita padėkojo visiems dalyviams už jai skirtą dėmesį šią jai svarbią dieną.

Tėvo dienos proga sveikinome parapijos tėvelius, išsakėme nuoširdžiausius linkėjimus. Tebūna mūsų tėveliai ir seneliai apsupti vaikų meilės ir šilumos. O nuvykę ant kapų, pasimelskime už jau mirusius tėvelius ir senelius.

Joninių šventė

Birželio 20 d. mūsų parapijoje buvo skirta Joninių šventei. Kadangi mūsų parapijiečiai yra garbaus amžiaus ir nepajėgė nuvažiuoti į Pilėnų stovyklavietę, kur vyko Joninės, ta proga parapijietis Stasys Šadeika pastatė simbolinį laužą ir taip Jonines atšventėme savo parapijoje. Prie laužo buvo pastatytos tautiniais drabužiais papuoštos lėlės. Sėdėjo senukas ant kelmo ir laikė grybą, o jauna mergaitė, sėdinti ant kito kelmo, – gintaro gabaliuką.

Turėjome paparčių. O prie laužo skrajojo ragana, kuri visaip stengėsi

nukreipti dėmesį, kad parapijiečiai negalėtų pastebėti besiskleidžiančio paparčio žiedo. Ieškojome ir ieškojome, bet niekas mūsų parapijoje stebuklingo paparčio žiedo nesurado. Tad bendravome ir dainavome linksmas, nuotaikingas dainas. Kadangi Jonų tarp mūsų nebuvo, tad prisiminėme mūsų parapijos iškeliavusius amžinybėn Jonus, Joaną ir Janinas.

Pirmosios mirties metinės

Sekmadienį, liepos 25 d., 9 v. r. Šv. Antano parapijos koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už a. a. kun. Ričardą Repšį. Kun. Repšys buvo paskirtas tarnauti Šv. Antano parapijoje, kai buvęs klebonas kun. Alfonsas Babonas išėjo į pensiją ir sugrįžo gyventi į Birštoną. Kun. Repšys net neturėjo progos aptarnauti mūsų parapijos – jis tragiškai žuvo 2009 m. liepos 28 d. St. Clair ežere, mėgindamas išgelbėti savo 14-metį giminitį. Deja, jie abu nuskendo. Visuomenė kviečiama atvykti į Šv. Antano koplyčią dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už mūsų dvasininką kun. Repšį.

Parapijiečiai ir kun. Jonikas po Mišių ir po Kunigų metų užbaigimo progos dovanos įteikimo.

Antano Strakšio nuotraukos

DISKUSIJŲ DĖL PILIETYBĖS SPĄSTUOSE

SAULIUS SPURGA

Seimas susipainiojo rengdamas naująją Pilietybės įstatymo redakciją. Nesugebėjus laiku priimti naujojo įstatymo, dabartinio galiojimas pratęstas iki 2011 metų sausio 1 dienos.

Diskusijos dėl pilietybės painios ir klampios. Jose iš akių išleidžiamas svarbiausias dalykas: mūsų valstybė yra ne kas kita, kaip piliečių visuma. Valstybė be Pilietybės įstatymo yra daugiau ar mažiau sunkiai suvokiamas darinys. Pilietybės įstatymas deda pagrindus valstybei dešimtmečiams ir šimtmečiams į ateitį, todėl jį priimant jokiu būdu negalima vadovautis smulkiu, vienadieniu išskaičiavimu.

Diskusijose dėl pilietybės svartsomi absurdiški, galvoje netelpantys dalykai – ar lietuvis, gyvenantis Airijoje, yra geresnis už lietuvi, gyvenantį Brazilijoje ar Australijoje? Ar lietuvis, išvykęs iš Lietuvos 1990 metų kovo 10 dieną, geresnis už lietuvi, išvykusį 1990 metų kovo 11 dieną? Ar lietuvių išeivių vaikas, vaikaitis, provaikaitis yra geresnis už lietuvi, išvykusį iš Lietuvos savo noru? Suprantama, rimtų ir pagrįstų atsakymų į šiuos klausimus nėra ir negali būti.

Dar Don Kichotas patarė Sančai Pansai, vykstančiam valdyti salos, neleisti įstatymų, kurių neįmanoma įgyvendinti. Juo labiau tai galima pasakyti apie tokį svarbų įstatymą, koks yra Pilietybės įstatymas. Negerbiame patys savęs, jo įgyvendinimą paversdami slėpynių žaidimu, tinkančiu nebent vaikų darželiui.

Atkūrus nepriklausomybę jau galiojo bene keturi pilietybės įstatymai, kurie skyrėsi vienas nuo kito. Iki 2006 metų galiojęs įstatymas tenkino beveik visus suinteresuotuosius ir nebekėlė didesnių abejonių. 2006 metais priimtas Konstitucinio Teismo sprendimas nubloškė mus į absurdiškų diskusijų liūną. Liūdna, kad nagrinėjami teisinių aktų rebusai, dirbtinai kuriamos problemos. Valstybė nuo to patiria didžiulę žalą.

Man svarbus yra antras Konstitucijos straipsnis, kuris skelbia, kad „Lietuvos valstybę kuria Tauta. Suverenitetas priklauso Tautai“, taip pat dvyliktas straipsnis, kuriame teigiama – „Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimstant ir kitais įstatymo nustatytais pagrindais“. Atsiprašau garbingų teisės žinovų, tačiau, nors ir kokie paaiškinimai būtų pateikiami, negaliu suprasti, kaip galima atimti pilietybę iš žmogaus, kuris ją įgijo gimdamas.

Pilietybės niekas nesuteikė, tai kaip ją galima atimti? Pilietybė neatimtinėjama iš nusikaltėlių, žmogžudžių, net ir teismo pripažintų Tėvynės išdavikų. Ar kitos valstybės pilietybės priėmimas yra dar baisesnį nusikaltimas? Pilietybės atimimo prievolė reiškia, kad Lietuvos diplomatai, kurie turi rūpintis užsienyje gyvenančiais lietuviais ir Lietuvos piliečiais, padėti jiems puoselėti lietuvių, be kita ko, nustatytais atvejais privalo atiminti Lietuvos pasus. Tai yra amorali, represinė, netel-

panti galvoje priedermė.

Valstybė turi rūpintis, kad jos piliečiai vykdytų Konstitucijoje ir įstatymuose numatytas pareigas. Jei tos pareigos nevykdomos, ji turi teisę imtis atitinkamų priemonių. Tačiau ar mūsų valstybė privalo sekti kiekvieną į užsienį išvykusį pilietį ir stebėti, ar jis nėra susisaistęs su kitomis valstybėmis? Tai tiesiog kelia juoką, ypač turint omenyje, kad mes neturime net tūkstantosios dalies būtinio pajėgumo ir gebėjimų, kurių prireiktų pasišovus aiškintis, ar koks nors lietuvis kokioje nors iš 200 valstybių nepriėmė pilietybės. Tokios informacijos neturime ir niekada neturėsime. Todėl tie, kurie ne tokie apdairūs, per kvailumą įklius ir neteks paso, kiti įstatymą lengvai apeis. Dar Don Kichotas patarė Sančai Pansai, vykstančiam valdyti salos, neleisti įstatymų, kurių neįmanoma įgyvendinti. Juo labiau tai galima pasakyti apie tokį svarbų įstatymą, koks yra Pilietybės įstatymas. Negerbiame patys savęs, jo įgyvendinimą paversdami slėpynių žaidimu, tinkančiu nebent vaikų darželiui.

Tačiau dar svarbesni nei šie anksčiau paminėti argumentai yra mūsų valstybės, mūsų tautos ateities įsivaizdavimas, kuris turi tapti Pi-

lietybės įstatymo pagrindu. Globalizacijos sąlygomis daugelis valstybių švelnina savus pilietybės įstatymus. Italija kreipiasi į viso pasaulio italų, siūlydama padėti suieškoti archyvuose duomenis apie jų protėvius ir priimti Italijos pilietybę. Šveicarai džiaugiasi, kad 10 proc. šalies rinkėjų gyvena užsienyje, nes jie praturtina valstybės politinę realybę. Sportininkų pavyzdys atskleidė, kad kaimynų valstybės Lenkija, Rusija ne taip griežtai, kaip Lietuva, vertina galimybę suteikti savo šalies pilietybę užsieniečiams. Ar tai rodo, kad lietuviai yra didesni patriotai? Abejoju. Svarbi yra dar viena aplinkybė: nė viena iš anksčiau minėtų valstybių nėra tokia maža ir dar demografiniu požiūriu taip sparčiai tirpstanti kaip Lietuva.

Per trumpą laiką žmonių judėjimas iš vienos valstybės į kitą visame pasaulyje tapo įprastu reiškiniu, internetas suteikė galimybes gauti informaciją, bendrauti, dirbti, nesvarbu, kurioje vietoje tu esi. O mūsų kai kuriems politikams apsiverčia liežuvis kalbėti, kad reikėtų nubauti piliečius, kurie išdrįso išvykti iš Lietuvos. Taip, galime mesti iššūkį pasaulio raidai, galime užsisklęsti, nukapotį tautos šakas, ūglius ir ūglelius. Tačiau tai – savižudiška.

„Lietuvos žinios“

Saulius Spurga – žurnalistas, Mykolo Romerio universiteto darbuotojas.

Ko pritrūko – geros valios ar išminties?

ALDONA MEILUTYTĖ

Ko gi pritrūko – geros valios ar nors krislelio išminties Lietuvos valdžios dabartiniam vadovams, kad nesugebėta tinkamai palaidoti Algirdo Mykolo Brazausko? Kad šis žmogus labai sunkiai sirgo ir jo liga, deja, nepagydoma, buvo žinoma iš anksto. Taigi, užteko laiko jeigu ne pasiruošti, tai bent apgalvoti būsimųjų laidotuvių tvarką.

Taip jau priimta, kad kai miršta įžymūs, visuomenei nusipelnę veikėjai ar aukštas pareigas užėmę valstybinės valdžios asmenys, jiems rengiamos iškilmingos valstybinės laidotuvės. Tai reiškia, kad tie asmenys laidojami valstybės lėšomis pagal specialios laidotuvių komisijos patvirtintą ritualą; paskelbiamas oficialus nekrologas.

Mirus Brazauskui, įsivyravo netvarka: vietoj to, kad žmogus būtų palaidotas su priderama laidotuvėms rimtimi ir orumu, jo laidotuvės buvo paverstos primityvios politinės kovos arena, net laidotuvėmis siekta pasinaudoti partijos politinių tikslų įgyvendinimui, tuo parodant visišką nepagarbą mirusiam žmogui.

Visiems puikiai žinoma, kad Brazauskas buvo ne tik pirmasis atkūrusios nepriklausomybę lietuvių tautos išrinktas prezidentas, bet ir Tarybų Lietuvos komunistų partijos centro komiteto pirmasis sekretorius. Nuo pačios nepriklausomybės atkūrimo pradžios lietuvių tauta, deja, išliko tarsi suskilusi į dvi priešingas stovyklas: brazauskininkus ir landsbergininkus. Landsbergio šalininkai susitapatino su konservatorių partija, Brazausko – su socialdemokratais. Abiejų partijų šalininkai kėlė savo vadovus į padanges ir niekino priešininkų partijos vadovus.

Pirmiausia buvo kreipiamas dėmesys ne į ideologinę ir politinę Landsbergio ir Brazausko vadovaujamų partijų programą, bet į jų pačių asmenybes. Kalbant apie Brazauską, vieniems jis buvo didžiausias geradėjas, tautos tėvas, išmintingiausias politikas, atnešęs Lietuvai daug gėrio, kitiems – atsiprašau, už karčius žodžius, kuriuos pakartoju iš gausių komentatorių įrašų interneto svetainėse, – „vagis, aferistas, paleistuvis“. Dalis Lietuvos žmonių iki šiol įsitikinę, kad Brazauskas nesąžiningai ėjo prezidento ir ministro pirmininko pareigas, jomis piktnaudžiavo ir, pasinaudojęs valdžia, begėdiškai ir nebaudžiamai apiplėšė Lietuvą – kartu su Gintaro Petrikio gaujos nusikaltėliais „prichvatizavo“ Lietuvos įmones, padovanojo savo tuometinei meilužei „bufetavai“ Kristinai Butrimienei „Lietuvos“ viešbutį ir t. t., ir t. t.

Suprantama, kad esant tokiems prieštaringams mirusiojo asmens vertinimams, Brazausko valstybinių laidotuvių organizatoriams teko nelengvas uždavinys: jie privalėjo skirti ypatingą dėmesį santūrios, su dera rimtimi ir privaloma pagarba buvusiam valstybės prezidentui laidotuvių tvarkos nustatymui. Šios laidotuvės galėjo pavirsti didele paskata tautos susivienijimui stiprinti.

Deja, įvyko priešingai: į aršią politinę kovą dėl valdžios, formuojant būsimųjų rinkėjų nuostatas, visai nelauktai dar buvo įpainiota ir Katalikų Bažnyčia, tuo silpninant ir taip jau iškilbintus moralinius tautos pamatus. Reikia suprasti, kad valstybei ir tautai būtinas dorovinis pagrindas, kurio viena iš sudedamųjų dalių yra bažnyčios skelbiama religija.

Lietuvos žmonių santykis su religija taip pat nevienareikšmis: nieko nuostabaus, kad po dešimtmečius trukusios komunistų valdžios vykdytos religijos niekinimo bei naikinimo politikos daugelio žmonių sąmonėje religija taip ir liko „opiumu liaudžiai“. Konstitucijoje įtvirtinta sąžinės laisvė, taigi, esame laisvi išpažinti vienokią ar kitokią religiją ar visai jos neišpažinti. Tačiau taip įvyko, kad nors bažnyčia ir atskirta nuo valstybės, Lietuvos valstybės vadovai, taip pat ir buvę komunistai, staiga pavirto uoliais katalikais... Sakoma, kad ir Brazauskas prieš mirtį išreiškė paskutinę valią, kad jo kūnas būtų ineštas į pagrindinę Lietuvos katalikų šventovę – Vilniaus Arkikatedrą baziliką.

Aš linkusi kiek suabejoti, ar tai iš tikrųjų buvo paties Brazausko, o ne jo žmonos Kristinos Brazauskienės ar kitų artimųjų noras. Juk Brazauskas buvo ne tik gudrus, bet ir pakankamai protingas žmogus. Jeigu jis, kaip tvirtinama, iš tikrųjų mylėjo Lietuvą ir troško tautai ir jos žmonėms gero, jis negalėjo nesuvokti, kad tokio jo noro išpildymas tik dar labiau sukiršins Lietuvos žmones ir pastatys bažnyčią į dviprasmišką padėtį. Toks noras pačiam mirštančiajam negalėjo būti svarbus – juk tai tik tuščios garbės ir tarsi kokio tai atsikeršijimo siekimas: per prezidento inauguraciją nebuvau įleistas per paradines duris, tad mirusį privalėsite inešti...

Reikėjo labai nedaug: tik iš anksto apgalvoto ir suderinto bei patvirtinto prezidento laidojimo tvarkos protokolo, jo viešo paskelbimo bei griežto to protokolo laikymosi. Tada nebūtų reikėję vieniems lakstyti į vieną bažnyčią, kitiems – į kitą, tarsi jau ir melstis Lietuvos valdžia negali toje pačioje šventovėje. Ko tada norėti iš bendros, tautos labui nukreiptos politikos vykdymo?

Vis dėlto nenorėčiau baigti pesimistine išvada, kad, kaip tvirtina, cituodamas išminčiaus žodžius, mano gerbiamas Lietuvos žurnalistas, jog „kas kreiva, tas negali būti ištiesinta“. Turime tiesinti: pamažu, atsargiai ir svarbiausia – su meile Tėvynei.

SEATTLE,WA

Kai norime apie savo kultūrą pasakyti daugiau

Zitą Petkienę kalbina Nomeda Lukoševičienė

*Marija, Marija,
Skaisčiausia lelija!
Tu švieti aukštai danguje.
Palengvink vergiją,
Pagelbėk žmonijai,
Išgelbėk nuo priešo baisaus.*

*Mes klystantys žmonės
Maldaujam malonės,
Marija, maldų neatmesk!
Tarp verkiančių marių,
Šių žemiškų karių
Nupuolančius stiprink ir vesk.*

*Marija, Marija
Skaisčiausia lelija!
Dangaus Karaliene šviesi!
Užtark pas Aukščiausią
Tu žmogų menkiausią,
Nes viską pas Dievą gali.*

* * *

*Maria, Maria
O purest of lilies,
Your light shines from heaven*
on high.

*Lighten our burden,
Protect us, your children.
Have pity and help us, we cry.*

*We're frail, so we falter,
Yet kneel at God's altar,
Maria, won't you intercede?
When struggles surround us
And tears seem to drown us,
Your grace gives us strength*
to believe.

*Maria, Maria, O purest of lilies,
O queen of the heavens above.
Entreat the Almighty
To grant us His mercy,
We're placing our hopes*
in your love.

*Lietuviškam altoriui atkeliavus į
Woodinville (WA) bažnytelę, iškil-
mingų Mišių pabaigoje Zita Petkienė
perskaitė taip kiekvieno lietuvio šir-
džiai artimos giesmės „Marija, Ma-
rija” posmus ne tik lietuviškai, bet ir
angliškai. Kalbamės su Zita apie šią
nuostabią galimybę – tekstų, dainų ir
giesmių vertimą.*

Nomeda: Norėčiau paklausti, kada gi gimė pirmieji dainų ir giesmių vertimai?

Zita: Tiksliai į šį klausimą ne-
galėčiau atsakyti, bet tikrai žinau,
kad „Tulpės” redagavimas („Tulpė
Times” Seattle Lietuvių Bendruome-
nės leidinys – red.) turėjo didelį
indėlį. Kai 1978 metais mudu su Juo-
zu atvykome į Seattle nuolatiniam
gyvenimui, radome čia įsikūrusią
saujelę lietuvių dypukų šeimų, kurios
kartu su žymiai didesniu skaičiumi
lietuviškai jau nebekalbančių lietuvių
kilmės šeimų sudarė platesnę lietu-
vių bendruomenę. Nepaisant, ar tai
buvo lietuviška dvasia ir lietuviškoje
veikloje išaugintas vaikas, ar tai
trečios kartos lietuviai, kurio žmona
kitatautė ir šeimoje jau nebekalbama
lietuviškai, visi turėjo didelį norą
palaikyti ryšį su lietuvybe ir pažinti
savo kilmę. Kai 1981 metais pradė-
jome leisti „Tulpę”, spausdinome
straipsnius ir aprašymus apie Lie-
tuvos istoriją ir kultūrą, didžiavomės
savo praeitimi ir tuo pačiu stengėmės
supažindinti bei pamokyti lietuviškai
nekalbančius apie savo tautos gar-
bingą praeitį. Tokiomis sąlygomis
ankstyvesniu „Tulpės” gyvavimo me-
tu gimė sumanymas įtraukti dainų
vertimus, nes „Tulpė” visuomet buvo
leidžiama dviem kalbom. Taigi, taip
viskas ir prasidėjo. Nuo to laiko
dainų, giesmių bei eilėraščių vertimai
tapo mūsų laikraščelio dalimi... Be to,
patį esu mokytoja, taigi mane visuo-
met viliojo proga pasidalinti savo
entuziazmu ir meile lietuvybei su
kitais.

Pradžiai išverčiau keletą lietu-
viškų Kalėdinių giesmių, vėliau „Ma-
rija, Marija”. Pastarąjį vertimą per
Mišias giedojo Šv. Monikos parapijos
choras, bet nebeprisimenu, kaip tai
įvyko. Žinau tiktai, kad ryšys su
bažnyčia užsimezgė a. a. Nijolės Rai-
šenės dėka. Maždaug tuo pačiu laiku
išverčiau „Lietuva brangi”, nes tie-
siog jaučiau pareigą: bendruomenė
norėjo angliško vertimo Vasario 16-
tosios minėjimo programoje, o niekur
neradome tinkamo. Labai norėjau,

Zita Petkienė

kad vertimas būtų patrauklus; juk
per šiuos minėjimus mes save prista-
tome platesnei visuomenei: valdžios
atstovams, baltų organizacijų vadams,
universiteto profesoriams ir t. t. Be
to, man svarbu, kad kiekvienas, kuris
išgirsta melodiją, galėtų lengvai įsi-
jungti į dainavimą, kad ir angliškai!

**– Kiekvienam, tekusiam pa-
ragauti vertėjo duonos, puikiai
žinomas tas skonis – ne tik noras
teisingai išversti žodžius, bet ir
apčiuopti giliau sugulusių min-
čių klodus. Kur slypi tas raktas į
vertimo sėkmę?**

– Toks klausimas truputį pana-
šus į prašymą virimo recepto šeimi-
ninkės, kuri gamina valgį be apra-
šymų – nelengva į jį atsakyti, nes
kiekvienas atvejis yra skirtingas.
Galiu pasakyti tiktai iš savo patirties.
Bendrai, man yra labai svarbu viską
iš anksto apgalvoti skaitytojo atžvil-
giu. Nelietuviai arba lietuviškai nebe-
kalbantys lietuviai kartais tik silpnai
pažįsta Lietuvos istoriją, literatūrą,
folklorą ir t. t. Taigi, nepaisant, ką
apsiimu versti, kai ruošiu vertimą,

stengiuosi žiūrėti į viską „šviežiom
akim” ir siekiu išreikšti autoriaus
mintį, kad ji būtų pilnai suvokiama.
(...)

Kas dėl dainų ir eilėraščių, jau-
čiu, kad dvasia ir gilesnė mintis yra
pagaunama per įvairių dalelių są-
veiką. Man labai svarbu pajusti pačią
muziką ir kiek galima išlaikyti žodžių
bei frazių ritmą ir, jeigu įmanoma,
net panašią rimavimo struktūrą,
nors, žinoma, ne visados tai išeina.
Būtinai siekiu, kad skaitytojams taip
patiktų, kad patys norėtų dainuoti.
Dažnai tai reiškia, kad žodžiai turi
būti gana paprasti. Paprastai melodi-
ja pakeri mane ir negaliu mintyse
nustoti dainavusi – net ir sapnuose!
Kūrybiškos galimybės sujaudina ma-
ne, išbandau žodžius, frazes, kartais
ta pati daina net savaites ir mėnesius
skamba galvoje ir neduoda ramybės
tol, kol nesu patenkinta vertimu.

**– Man visuomet atrodo, kad
versti liaudies dainas ir giesmes
yra itin sunku ir atsakinga, nes
čia tiesiog jaučiama per metų
metus ar net šimtmečius sutelk-
ta galybės žmonių energija.**

– Žinoma, tai atsakomybė, bet
nepamirškime, kad lietuviškos dai-
nos priklauso ir mums, ne tiktai mū-
sų protėviams. Jeigu versdama dainą
sugebu „suasmeninti” Lietuvą savo
draugams, kaimynams ir bendradar-
biams, jaučiuosi tikrai tikrai laimin-
ga. Esu įsitikinusi, kad dainos ir tau-
tiniai šokiai yra šauniausias būdas
gyvai parodyti kitiems, kas ir kokie
mes esame. Galų gale, tai asmeninis
kūrybingumo reiškinys, kuris visuo-
tine muzikos kalba virsta puikia
pamoka apie savo tautą.

**– Labai dėkoju, Zita, už at-
sakymus, tikiuosi, kad lietuviš-
kai nekalbanti auditorija dar ne
vieną kartą galės pasidžiaugti,
jog gali suprasti ir pajusti, apie
ką mes čia taip nuostabiai dai-
nuojame.**

„Tulpė Times”,
2010 m. kovo mėn.

OMAHA,NE

Iš Missouri pakrantės

Metinis Omaha LB susirinkimas

Susirinkimą pradėjo Omaha Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dan-
guolė Antanėlis-Hanso. Ji padėkojo valdybos narėms už atliktus darbus lietu-
viškoje veikloje, visiems, atsilankiusiems metiniame susirinkime.

Rimas Reškevičius perskaitė susirinkimo darbotvarkę, kuri buvo priimta.
Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė valdybos sekretorė Birutė Priš-
mantienė. Metinę išdo apskaitą pristatė valdybos išdininkas Augenijus Ra-
džiūnas. Išdas tvarkomas labai atsakingai, išdininkas seka tėvelio pėdomis.
Jis yra mūsų telkinio pavyzdingas jaunuolis.

Kristina Jonikaitė, tarybos atstovė, trumpai papasakojo apie tolimesnę
ateitį ir tikslus. Dr. Gediminas Murauskas apibūdino Omaha ir Šiaulių miestų
tolesnę veiklą.

Bendruomenės pirmininkė paprašė minutės tyla pagerbti Omaha lietu-
viškos veiklos mirusius darbuotojus ir savo artimuosius. Po pirmininkės trum-
po žodžio ir jos atsistatydinimo iš einamų pareigų buvo pasiūlyta rinkti naują
valdybą. Po trumpų diskusijų atsirado žmonių, kurie suprato, kad didelius,
gražius darbus atlikti galima tik susiklausius. Į naują valdybą sutiko įeiti as-
menys: Augenijus Radžiūnas, Kristina Jonikaitė (pirmininkė), Irena Šarkaitė,
Birutė Prišmantienė ir Danguolė Antanėlis. Susibūrė darbšti ir sumani valdy-
ba, kuriai linkime daug laimingų metų lietuviškoje veikloje.

Valdyba paruošė skanių užkandžių, kuriuos parūpino valdybos sekretorė
Birutė Prišmantienė.

Susirinkimas praėjo sklandžiai. Dėkojame buvusiai valdybai už jos atlik-
tus darbus.

Amenda Reškevičiūtė

Algirdas Antanėlis

Nauja Omaha karta

Jauna Omaha lietuviška karta, 2010 m. abiturientai: Algirdas Antanėlis,
Šventojo Antano bažnyčios nuolatinis Mišių patarnautojas su stipendija bai-
gęs Burk gimnaziją, ir Amenda Reškevičiūtė, baigusi geras pažymiais. Lin-
kime jiems ir toliau siekti aukštesnio mokslo.

„Aušros” sukaktis

Omaha tautinių šokių grupės „Aušra” šokėjai šiais metais spalio 23 d.
rengia 40 metų jubiliejinę savo veiklos šventę. Kviečiame buvusius šokėjus ir
draugus apsilankyti. Lauksime visų.

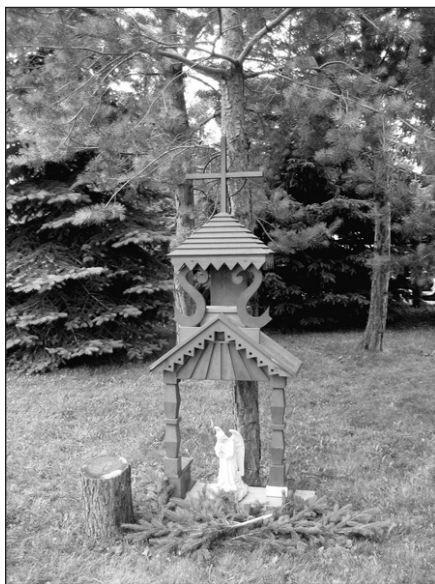
Parengė **Algimantas Antanėlis**

LONDON, CANADA

Ar tai pakartojama?

Ar pakartojama, kas tikrai nepakartojama? Toks lieka klausimas dalyvavusiems Joninių sueigoje-gegužinėje, surengtoje uždarytos ir su žeme sulygintos Kanados Londono Šiluvos Marijos šventovės atminimui jos likusios lietuvių katalikų bendrijos nenuilstamos Valdybos, apjungiant ne tik savus parapijiečius, bet ir plačiau – kaimynus, ir net iš toliau. Praradom savo šventovę – atradom vieni kitus ir save! Likime kartu!

Akordeonui palydint, per vėliava papuoštus Laisvio Petro Sergaučio dvaro vartus plaukė sveteliai, nors ir lietučiui grąsinant – nebojant!

Kiek pastangų įdėta įrengiant Mišių altoriaus vietą, aplinką papuošiant, „Pašvaistės“ giesmėmis palydint! Papuošimais puikuojantis, nors ir liūdnamis – kas „išgelbėta“ iš buvusios šventovės. O ką pasakyti apie visą renginį? Neįtikėtina! Jau ne pirmas kartas toks – su nuostabia humoristine Londono jaunimo naujais „Bangos“ inscenizacija, tiriant kas pavogė praeitų Joninių keturias vaidilutes!

Buvo maisto, pagurkšnota. Trims akordeonistams vedant, padainuota beveik operetiškai, net ir lyti pradėjus, prieblandos globoje. Kažkam teko ir dviguba laimė vertingoje loterijoje! Kas atsakingi už šį nuostabų pakartojimą? Rengėjai – bendrijos valdyba Daina Grigėnienė, pirm. Rūta Juodis, Aušra Janveaux, Romas Mitalas, L. P. Sergautis, neaplenkiant bendrijos administratoriaus prel. J. Staškevičiaus iš Toronto Anapilio.

„Banga“ sužibėjo su Arūnu, Ieva Paransevičiais, Naruševičiais ir Naujokaičiais. Jų giminaitis (pavardė prasydo) virtuoziškai grojo akordeonu su Vitu Balyta ir... prelatu Jonu. O mes dainavome. Savo ir kitų solistų pavardžių neminėsiu. Taigi, ar tai pakartojama? Po šių 2010 metų Joninių Londone esu tikras! Laukiu jūsų kitose!

Edmundas Petrauskas

103 (už 3 mėnesių) metų sulaukianti Morta Jokšienė, apsupta su žeme sulygintos Šiluvos Marijos šventovės trijų brangių „palikimų“: kun. I. Mikalauko, OFM viena altoriaus koplytėlės smūtkelio detalė, bokšto kryžius ir įkūrimo kertinis akmenis.

Per šių metų Londono bendrijos valdybos surengtą didingą Joninių sueigą Laisvio Petro Sergaučio „dvare“, buv. Guy Lombardo nuosavybėje, šiaurinio Londono gamtoje.

Edmundo Petrausko nuotraukos

Normano A. nuotraukos

Svarstoma, kaip įamžinti A. M. Brazausko atminimą

Vilnius, liepos 7 d. (BNS) – Pagerbiant velionio prezidento Algirdo Mykolo Brazausko atminimą siūloma jo vardu sostinėje pavadinti gatvę ar aikštę, atnaujinti labdaros ir paramos fondo veiklą bei svarstoma galimybė prezidentų atminimą įamžinti šalia Prezidentūros. Savų siūlymų, kaip pagerbti velionį, turi ne tik A. M. Brazausko bendražygiai socialdemokratai, bet ir velionio vaikystės miestų – Rokiškio bei Kaišiadorių – savivaldybės.

Kaip sakė Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) pirmininkas Algirdas Butkevičius, siūlymai aptarti partijos pasitarime. LSDP vadovo teigimu, bus siekiama, kad sostinėje atsirastų A. M. Brazausko vardo gatvė ar aikštė. Taip pat svarstyta galimybė įamžinti velionio prezidento atminimą atminimo lenta prie Prezidentūros Vilniuje. Anot A. Butkevičiaus, ten galėtų būti pagerbti ir kiti Lietuvos prezidentai.

„Taip pat galvojame apie A. M. Brazausko labdaros ir paramos fondo atgaivinimą,“ – sakė A. Butkevičius. LSDP pirmininko teigimu, tai dar reikės aptarti su Kristina Brazauskiene bei pasiteirauti, ar ji taptų fondo steigėja arba prezidente, nuspręsti, kas būtų fondo valdytojas.

Rugsėjo 22-ąją, velionio prezidento gimimo dieną, Seime socialdemokratai taip pat planuoja organizuoti konferenciją.

A. M. Brazausko atminimą įamžinti planuoja ne tik socialdemokratai. Rokiškio rajono, kuriame gimė velionis prezidentas, meras Almantas Blažys sakė, jog svarstomi keli variantai, tarp kurių – atminimo lenta, gatvės ar aikštės pavadinimas.

„Yra keli variantai svarstomi. Vienas iš jų – ant to namo, kuriame

jis gimęs, Laisvės gatvėje, atidengti atminimo lentą. Taip pat svarstoma, kad galbūt gatvę arba aikštę pervadinti, kuri yra šalia to namo,“ – pasakojo A. Blažys.

Mero teigimu, tai „sudėtingi ir opūs klausimai“, kadangi minėtai aikštei jau suteiktas Stalino represuoto rokiškėno lakūno Jakovo Smuškevičiaus vardas, joje stovi jam skirtas paminklas. Pasak mero, pavadinimus jau turinčių gatvių ar aikščių pervadinimas gali atsieiti gana brangiai. Neatmetama ir galimybė, jog velionio prezidento atminimas bus įamžintas naujai besikuriančiame miesto rajone.

Kaišiadorių, kuriuose A. M. Brazauskas lankė mokyklą, vicemeraromualdas Kubiakas sakė, jog prieš priimant sprendimus dar bus laukiama bendruomenės pasiūlymų. „Pasiūlyta bendruomenei, kad siūlytų pavadinti A. M. Brazausko vardu gatvę, skverą ar aikštę,“ – sakė R. Kubiakas. Kaišiadorių vicemero teigimu, šio klausimo nesinori spręsti paskubomis.

2000 metais A. M. Brazauskas paskelbtas Rokiškio, o 2010 metų pavasarį – Kaišiadorių garbės piliečiu.

Tuo tarpu pranešama, kad Vyriausybė prezidento A. M. Brazausko našlei Kristinai Brazauskienei leido ir toliau gyventi rezidencijoje Turniškėse, kurioje sutuoktiniai gyveno iki A. M. Brazausko mirties. Galimybė po kadenciją baigusio prezidento mirties jo sutuoktiniui panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir gyventi prezidento rezidencijoje numatyta Prezidento įstatyme.

Pirmasis po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos prezidentas A. M. Brazauskas liepos 1 d. buvo palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Lietuvos himnas skriejo per pasaulį

Atkelta iš 1 psl.

Lygiai 9 val. vakare TV3 televizija tiesiogiai rodė „Tautiškos giesmės“ giedojimą iš Kauno Santakos slėnio. Radijo stotyse „Radiocentras“, „M-1“, „M-1 plius“, „Lietus“ ir „Power Hit Radio“ vienu metu skambėjo Lietuvos himnas.

Prie sumanymo giedoti himną prisidėjo ir verslo organizacijos. Liepos 6 d. „Tautiška giesmė“ skambėjo visose RIMI Hypermarket, RIMI Supermarket ir „Supernetto“, MAXIMA XX ir XXX parduotuvėse bei „airBaltic“ lėktuve, skridusiam iš Danijos sostinės Kopenhagos. Sumanymą palaikė, žinią skleidė ir lietuvius, kur jie bebūtų, prisidėti prie himno giedojimo skatino Lietuvos viešbučių ir restoranų sąjunga bei telekomunikacijų bendrovė „Omnitel“.

„Tautiškos giesmės“ giedojimas visame pasaulyje yra ne tik pilietiškumo skatinimas. Tokiu būdu atkreipiamas pasaulio dėmesys, kad ir po skirtingas šalis išsibarstę lietuviai yra vieningi ir patys kuria savo valstybingumo tradicijas,“ – sako vienas

iš sumanymo autorių Raimundas Daubaras.

Sumanymo autoriai džiaugiasi Lietuvos žmonių parama patriotinei idėjai ir dėkoja viso pasaulio tautiečiams, nevyriausybinėms organizacijoms ir verslo įmonėms, kurios prisidėjo prie idėjos sklaidos ir įgyvendinimo.

Sumanymą visame pasaulyje kartu giedoti „Tautišką giesmę“ prieš metus padiktavo „Tūkstantmečio odisėjos“ buriuotojų susitikimai su įvairių šalių lietuviais. Aplankius juos pastebėta, kad „Tautiška giesmė“ gali skambėti kitaip, kad ji vienija visame pasaulyje pasklidusius tautiečius ir yra jiems labai brangi.

Prieš metus, pasitinkant Lietuvos vardo tūkstantmetį, tūkstančiai lietuvių visame pasaulyje taip pat palaikė šį sumanymą ir giedojo Lietuvos himną. Tyrimai parodė, kad 2009 m. liepos 5 d. „Tautišką giesmę“ giedojo beveik kas antras Lietuvos gyventojas. „Tautiškos giesmės“ giedojimo vaizdo įrašai gauti iš 56 pasaulio lietuvių gyvenamų vietovių.

Vilniuje susitiko užsienio ambasadoriai

Susitikime dalyvavo 24 valstybių ambasadoriai. ELTA nuotr.

Vilnius, liepos 7 d. (ELTA) – Vilniuje vyko Lietuvai akredituotų, bet šalyje nereziduojančių užsienio

valstybių diplomatinį atstovybių vadovų suvažiavimas. Susitikime dalyvavo 24 valstybių ambasadoriai. Didžioji Lietuvoje nereziduojančių ambasadorių dalis dirba Danijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Suomijoje ir Švedijoje.

Šis renginys tradiciškai vyksta minint Valstybės dieną. Užsienio šalių ambasadoriai susitiko su ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi, Seimo pirmininke Irena Degutiene, užsienio reikalų ministru Audroniumi Ažubaliu.

Be dalykinių susitikimų, svečiai dalyvavo šventiniuose Valstybės dienos renginiuose Vilniaus Simono Daukanto ir Katedros aikštėse, Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms skirtos parodos atidaryme Taikomosios dailės muziejuje. Paskutinis susitikimas, kuriame dalyvavo Lietuvai akredituoti diplomatinį atstovybių vadovai, buvo surengtas 2007 metais.

Didžioji Britanija suka Lietuvos pasirinktu krizės įveikimo keliu

Vilnius, liepos 7 d. (ELTA) – Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas David Cameron savo laiške premjerui Andriui Kubiliui apgailestauja dėl įtempto šalies biudžeto svarstymo negalėjęs susitikti su Lietuvos Vyriausybės vadovu per Pasaulio lietuvių ekonomikos forumą Londone birželio 21–23 dienomis.

Laiške pažymima, kad Didžioji Britanija irgi suka Lietuvos pasirinktu krizės įveikimo keliu, tik gerokai vėliau nei mes. „Mes tik dabar pradame eiti tuo sunkiu keliu, kuriuo jūs keliaujate jau daugiau nei metus“, – rašoma Didžiosios Britanijos laiške.

D. Cameron rašo tikįs, kad A. Kubiliaus apsilankymas Londone buvo vaisingas, o Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas – naudingas pristančiant Lietuvą svarbiems prekybos ir investicijų partneriams.

Didžiosios Britanijos premjeras

taip pat pasveikino Lietuvos Vyriausybę prieš prasidedant Pasaulio lietuvių ekonomikos forumui. „Džiaugiuosi žinodamas, kad Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas vyks būtent Londone. Naudodamasis šia proga noriu Jus pasveikinti dėl Jūsų Vyriausybės vykdomos ambicingų ekonominių pertvarkų bei ūkio atgaivinimo programos ir išreikšti viltį, kad mūsų šalys tęs sėkmingą dvišalį bendradarbiavimą bei bendradarbiavimą ES lygiu, drauge įveikiant ekonominius iššūkius, su kuriais mes visi susiduriame. Man taip pat labai malonu, kad Jūsų Vyriausybė domisi Jungtinės Karalystės patirtimi biurokratijos mažinimo, viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų vykdymo, valstybės tarnybos pertvarkos ir kitais klausimais. Tikiuosi išvystyti bendradarbiavimą ir šiose srityse“, – buvo rašoma D. Cameron laiške Lietuvos premjerui.

Vilniaus oro uoste ir toliau daugėja keleivių

Vilnius, liepos 7 d. (ELTA) – Tarptautinis Vilniaus oro uostas (TVOU) per pirmąjį šių metų pusmetį aptarnavo 667,000 keleivių – 11 proc. daugiau nei per tą patį laikotarpį pernai. Birželio mėnesį (149,4 tūkst.) keleivių srautas išaugo 16 proc., palyginti su tuo pačiu mėnesiu pernai.

Palyginus šių metų gegužės ir birželio mėnesių rezultatus, birželį keleivių srautas TVOU padidėjo 12 proc. Per pirmąjį pusmetį skrydžių TVOU padaugėjo 23 proc. (13,300),

krovinių srautai išaugo ketvirtadaliu iki 2,400 tonų. Birželį ir skrydžių, ir krovinių srautai augo po 25 proc.

Pagal pirmojo pusmečio rezultatus tarp Baltijos šalių oro uostų TVOU yra antroje vietoje po Rygos (2,094 mln. keleivių). Talinas (634, 560 keleivių) išlieka trečioje vietoje.

Tarp populiariausių kryptių iš Vilniaus pirmoje vietoje yra Kopenhaga, toliau eina Ryga, Londonas, Frankfurtas, Dublinas, Praha, Helsinkis, Varšuva, Maskva ir Viena.

Širdies virpėjimas bus gydomas veiksmingiau

Vilnius, liepos 7 d. (ELTA) – Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikose prieširdžių virpėjimas pradamas gydyti nauju, mažiau skausmingu ir veiksmingesniu būdu – vadinamąja balionine krioabliacija.

Šio gydymo metu į ligonio širdies kraujagysles yra įvedamas specialus balionėlis ir tada prieširdžių virpėjimo židiniai užšaldomi iki minus 45 laipsnių temperatūros. Palyginti su iki šiol atliekamomis radio dažnio procedūromis, naujasis būdas

yra greitesnis, mažiau skausmingas, teigiama Santariškių klinikų pranešime spaudai.

Liepą Santariškių klinikų Širdies aritmijų ir rentgenochirurgijos skyriuje jau buvo atliktos trys tokios naujos procedūros. Jas atliko prof. Audrius Aidietis ir doc. Germanas Marinkis, padedant specialistams iš Čekijos Respublikos.

Prieširdžių virpėjimas yra širdies ritmo sutrikimas, kuris dažniausiai pasireiškia senyvo amžiaus žmonėms.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Karalienė Elizabeth II kalbėjo Jungtinėse Tautose

New York, liepos 7 d. (BNS) – Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II pirmą kartą per pusę šimtmečio kreipėsi į Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos New York dalyvius. Paskutinį kartą ji čia kalbėjo prieš 53 metus.

Prieš tai, kai Elizabeth II atėjo į JT tribūną, ją pasveikino šios pagrindinės tarptautinės institucijos generalinis sekretorius Ban Ki-moon, kuris pažymėjo, kad šiame besikeičiančiame pasaulyje britų monarchė tebėra „mūsų amžiaus ramstis“.

Karalienė kreipėsi į visas šalis, įeinančias į JT, ragindama „dėti visas galimas pastangas“ kovojant su bendromis problemomis, tokiomis kaip terorizmas ir klimato kaita.

Ji pažymėjo, kad nuo jos pastarosios kalbos Jungtinėse Tautose 1957 metais pasaulyje įvyko didelių pasikeitimų, ir, pasak jos, „dauguma jų – permainos į gera“. Drauge Elizabeth II pridūrė: „Daugelis svarbių dalykų nepasikeitė – tos vertybės ir uždaviniai, kurie įkvėpė JT Chartijai, tebegyvuoja.“

Elizabeth II atvyko į New York iš

Karalienė savo kalboje JT ragino tautas vienytis kovojant su terorizmu ir klimato kaita. **EPA nuotr.**

Kanados. Per viešnagę ji taip pat apėmė vietą, kur stovėjo Pasaulio prekybos centro dangoraižiai, sugriauti per „al Qaeda“ išpuolius 2001 metų rugsėjo 11 dieną. Be to, karalienė atidengė 67 britų, žuvusių per rugsėjo 11-osios įvykius, atminimo paminklą.

EK atnaujino oro bendrovių „juodąjį sąrašą“

Briuselis, liepos 7 d. (BNS) – Europos Komisija (EK) atnaujino oro bendrovių, kurioms draudžiama vykdyti veiklą Europos Sąjungoje (ES), sąrašą: į jį įtraukė vieną Surinamo bendrovę ir išplėtė oro bendrovei „Iran Air“ taikomus veiklos apribojimus. Be to, iš bendrovių, kurioms draudžiama vykdyti veiklą, sąrašo išbrauktos dvi Indonezijos bendrovės.

„Negalime leisti, kad skrydžių saugai grėstų pavojus. Jei turime įrodymų, kad oro vežėjų vykdomi skrydžiai nėra saugūs, arba jei reguliavimo institucijos nevykdo įsipareigojimo užtikrinti, kad būtų laikomasi saugos reikalavimų, turime imtis veiksmų, kad mūsų keliaujantiems piliečiams būtų užtikrinta saugi oro erdvė. Esame pasirengę remti šalis, kuriose būtina plėtoti techninį bei administracinį pajėgumą ir kurios tai nori daryti, siekdamos atitikti aukščiausius civilinės aviacijos saugos reikalavimus. Komisija glaudžiai bendradarbiauja su Europos aviacijos saugos agentūra, kad dar labiau sustiprintų savo pajėgumą teikiant techninę pagalbą“, – sakė ES transporto komisaras Siim Kallas.

Keturioliką kartą atnaujinant uždraustų oro bendrovių sąrašą, į jį įtraukta Surinamo bendrovė „Blue Wing Airlines“. Šių veiksmų imtasi atsižvelgiant į priemones, kurių ėmėsi viena valstybė narė, o ją tai daryti paskatino šios oro bendrovės nuolat patiriamos avarijos ir per šios bendrovės lėktuvų patikrinimus nustatyti rimti trūkumai.

Komisija apsilankė Irane, kuriai kartu su jos atstovais dalyvavo ir valstybių narių bei Europos aviacijos saugos agentūros specialistai. Jo tikslas buvo patikrinti, kaip oro bendrovė „Iran Air“ įgyvendina priemones, apie kurias Irano civilinė aviacijos organizacija ir oro bendrovė paskelbė 2010 m. kovą vykusiame paskutiniame Skrydžių saugos komiteto

posėdyje. Remdamasis šio patikrinimo rezultatais, Skrydžių saugos komitetas vienbalsiai pritarė, kad oro bendrovei „Iran Air“ taikomi veiklos apribojimai būtų išplėsti: jai skrydžių į ES būtų neleista vykdyti „Airbus A-320“ ir „Boeing B-727“ bei „B-747“ lėktuvais. Komisija ir toliau atidžiai stebės oro bendrovės veiklą, remdamasi lėktuvų, kuriais jai leidžiama vykdyti skrydžius ES, patikrų rezultatais, ir dar aktyviau palaikys ryšį su Irano civilinės aviacijos organizacija, kad būtų darniai išspręstos nustatytos saugos problemos, jei įmanoma, jai suteikdama techninę pagalbą.

Į Bendrijos sąrašą įtrauktos keturios oro bendrovės, kurių veikla ES visiškai uždrausta: Afganistano „Ariana Afghan Airlines“, Surinamo „Blue Wing Airlines“, Kambodžos „Siem Reap Airways International“ ir Ruandos „Silverback Cargo Freighters“.

Uždrausta visų oro bendrovių iš šių 17 šalių (iš viso 278 bendrovių) veikla: Angolos, Benino, Džibučio, Filipinų, Gabono (išskyrus tris vežėjus, kurių veiklai taikomi apribojimai ir tam tikros sąlygos), Indonezijos (išskyrus šešis vežėjus, kurių veiklai nebetaikoma jokių apribojimų), Kazachstano (išskyrus vieną vežėją, kurio veiklai taikomi apribojimai ir tam tikros sąlygos), Kirgizijos, Kongo Demokratinės Respublikos, Kongo Respublikos, Liberijos, Pusiaujo Gvinėjos, San Tomė ir Prinsipės, Siera Leonės, Sudano, Svazilando ir Zambijos.

9 bendrovėms veiklą vykdyti leidžiama, tačiau taikomi apribojimai ir tam tikros sąlygos: Angolos „TAAG Angola Airlines“, Gabono „Gabon Airlines“, „Afrijet“ ir „SN2AG“, Irano „Iran Air“, Kazachstano „Air Astana“, Komorų „Air Service Comores“, Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos „Air Koryo“ ir Ukrainos „Ukrainian Mediterranean Airlines“.

EUROPA

VARŠUVA

Išrinktasis Lenkijos prezidentas Bronisław Komorowski pareiškė, kad ketina artimiausiam Seimo posėdyje atsisakyti centro dešiniosios Piliečių platformos deputato įgaliojimų ir užleisti parlamento pirmininko vietą dabartiniam valdančiosios partijos vadovui Grzegorz Schetyna.

Lenkijos teismas nusprendė, kad Izraelio „Mossad“ agentas gali būti išduotas Vokietijai. Uri Brodsky įtariamas padėjęs suklustoti Vokietijos pasą, kuris buvo susijęs su „Hamas“ maištininko nužudymu viename Dubajaus viešbutyje sausį. Izraelio pilietis U. Brodsky buvo sulaikytas Lenkijoje birželį.

SOFIJA

Bulgarija susitarė su Rusija dėl planuojamo dujotiekio ruožo Bulgarijoje nuosavybės. B. Borisov vyriausybė, atėjusi į valdžią praėjusių metų liepą, peržiūri Bulgarijos dalyvavimą Rusijos energetikos projektuose, atsižvelgdama į šalies ir ES tikslus.

ATĖNAI

Per pirmąjį šių metų pusmetį Graikijos vyriausybė sugebėjo šalies biudžeto deficitą sumažinti 42 proc. iki 4,9 proc. bendrojo vidaus produkto. Nominalia verte deficitas sumažėjo iki 11,45 mlrd. eurų. Pirmojo praėjusių metų pusmečio pabaigoje deficitas siekė 19,685 mlrd. eurų. Šių metų birželį deficitas sudarė 1,906 mlrd. eurų. Prieš metus tuo pačiu laikotarpiu jis siekė 5,0057 mlrd. eurų.

LONDONAS

Didžioji Britanija paminėjo penktąsias teroro išpuolių trijuose Londono metropoliteno traukiniuose ir keleiviniame autobuse, nusinešusių 56-ių nekaltų žmonių gyvybes, metines. Tai buvo kruviniausi išpuoliai Didžiosios Britanijos sostinėje nuo Antrojo pasaulinio karo, kuriuos įvykdė keturi šioje šalyje gimę musulmonai. Per šiuos išpuolius išgyvenę žmonės ir aukų artimieji dalyvavo privačiose išklmėse, kurios vyko keturių sprogdimų vietose.

RUSIJA

MASKVA

Vyrui, kuris buvo nuteistas dėl šnipinėjimo Rusijoje, atstovaujanti advokatė pareiškė, kad jos klientas gali būti vienas iš asmenų, iškeistų į 10 Amerikoje sulaikytų Rusijos šnipų. Advokatė teigia, kad Igor Sutjagin, kuris kaltu dėl šnipinėjimo buvo pripažintas 2004 m., jai pasakė, jog yra vienas iš dešimties žmonių, kurie mainais bus išgabenti į Rusiją. Anot advokatės, jos klientas dabar perkeltas iš kolonijos Rusijos šiaurėje į Maskvą.

AZIJA

BEIJING

Kinijoje korumpuotam Čuncino miesto valdžios pareigūnui įvykdyta mirties bausmė. Wen Qiang, buvęs Čuncino miesto teisingumo biuro vadovas, yra aukščiausio rango pareigūnas, kuriam buvo pateikti kaltinimai korupcija. Pareigūnas buvo pripažintas kaltu dėl išprievartavimo, kyšininkavimo ir nusikalstamų grupuočių globojimo. Kovoje su korupcija Čuncino mieste prieš teisimą stojo dešimtys pareigūnų.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV laiko Lenkiją viena iš savo strateginių sąjungininkių ir ketina plėsti bendradarbiavimą su ja saugumo srityje. Tai JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton pareiškė interviu Lenkijos televizijai. „Lenkija rėmė mūsų pastangas sukurti priešraketinės gynybos sistemą, turinčią mus apsaugoti nuo mažo ir vidutinio nuotolio raketų, jeigu jas paleistų tokios šalys kaip Iranas“, – pabrėžė ji.

PIETŲ AMERIKA

CARACAS

Venesuelos pareigūnai Caracas sulaukė Carlos Alberto Renteria, kuris JAV kaltinamas stambaus masto narkotikų kontrabanda. Venesuelos prezidentas H. Chavez jau pažadėjo artimiausiomis dienomis išduoti nusikaltėlį JAV. Amerikiečiai narkobarono ieško jau nuo 2004 m. JAV už vertingą informaciją apie C. A. Renteria buvo žadamas 5 mln. JAV dolerių atlyginimas. Teigiama, kad paskutinį XX amžiaus dešimtmetį narkobaronas į JAV įvežė mažiausiai 500 tonų kokaino.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

KAS SAUGO NUO LIGŲ IR SENATVĖS?

Oksidacija ir panašūs procesai atrodo nelabai yra susiję su žmogaus organizmu. Bet iš tiesų jie vyksta ir mūsų organizme. Kad maistas virstų ląstelėmis, reikalinga energija, vyksta įvairiausios cheminės reakcijos, ir kiekvieną sekundę susidaro žalingų deguonies darinių – vadinamų laisvaisiais radikalais. Kai laisvųjų radikalų susidaro per daug, šie gali tapti daugelio ligų priežastimi.

Tačiau mūsų organizmas tobulas: su laisvaisiais radikalais kovoja apsauginė sistema – antioksidantais. Todėl yra labai svarbu papildyti organizmą tokiu maistu, kuris turi daug antioksidantų. Jie „sugauja“ laisvuosius radikalus, sujungia juos, padaro nekenksmingais ir pašalina iš organizmo. Kol laisvųjų radikalų kiekis neviršija ribinio ir organizme yra pusiausvyra, antioksidantai sėkmingai kaunasi su „priešu“ ir šie nekelia grėsmės mūsų organizmui.

Tačiau tą pusiausvyrą būtų nesudėtinga palaikyti, jei gyventume kur nors girios viduryje ant ežeriuko kranto, valgytume tik savo užaugintus produktus ir kasdien bent po pusdienį medituotume. O realiaime gyvenime kvėpuojame automobilių išmetamosiomis dujomis, mėgaujamės skrudintu maistu, kažkodėl vis pamirštame nusipirkti daržovių, niekaip negalime atsikratyti įtampos ir tada griebiamės vaistų, cigarečių, alkoholio. Taip nesveikai gyvenant susikaupia per daug laisvųjų radikalų, kurie gali sukelti vėžį, odos senėjimą, kasos ligas. Kiekvienas uždegiminis procesas – jų veiklos pasekmė.

Išėitis tokia – turime gauti pakankamai antioksidantų, kurių pagrindinis šaltinis yra maistas. (Tiesa, kai kuriuos antioksidantus gamina pats organizmas.) Didžiausia jų saugykla – vaisiai ir daržovės. Tai dar vienas iš daugybės argumentų, kodėl kasdien turime suvalgyti apie svarą daržovių ir apie 10 oz vaisių – toks yra reikalavimas, remiantis sveikatos mitybos piramide. Verta atsiminti, kad daržovės ir vaisiai daugiau išlaiko antioksidantų, jei yra nepjaustyti, netroškinti, nedžiovinoti.

Bet vien daržovėmis gyvas nebūsi. Nemažai antioksidantų yra riešutuose, sėklose. Nors daugeliui tai neįprastas maisto produktas, bet saulėlė riešutų, saulėgrąžų, moliūgų sėklų galėtų būti puikus užkandis. Tikriausiai tūko girdėti, kad daug antioksidantų yra žaliojoje arbatoje. Iš tiesų joje yra vertingų bioflavonoidų, šiek tiek vitamino C. Juodojoje arbatoje ir kavoje irgi yra antioksidantų, bet žalioji arbata vertingesnė. Tiesa, nors naudingos medžiagos, esančios arbatos žolėse ar kitokiose žolėse, patenka į geriamąjį vandenį, tačiau nevertėtų pamiršti, kad arbata pirmiausia džiovinama, paskui plikoma, tad tai, kas auga ant krūmo, nebūtinai atsiduria puodelyje.

Dar vienas nuolat minimas antioksidantų šaltinis – raudonas vy-

nas. Tikintis, kad jis apsaugos nuo vėžio, galima susirgti kepenų ciroze. Kai kalbama apie vyno ir sveikatos ryšį, turima galvoje labai nedideli jo kiekiai – viena taurė per dieną. Tačiau žmonės nepasitenkina viena vyno taure, net nepajusdami pradeda jo dauginti. Išskyrus vaisius ir daržoves, nei šokoladas, nei arbata, kava ar vynas negali būti pagrindiniai antioksidantų šaltiniai, nes juose yra ir tokių maisto medžiagų, kurios sveikatai tikrai neįnauda.

Ar nebūtų paprasta ir veiksminga išgerti piliulę? Kai sergame tam tikromis ligomis, gydytojai skiria vartoti tablečių pavidalo antioksidantus. Apskritai, medikų nuomonė tokia: turite valgyti kuo įvairesnį maistą ir nereikės maisto papildų. O natūralių, su maistu gaunamų antioksidantų nepadauginsite – jiems ribų nėra!

Antioksidantų įvairovė

Šiuo metu mokslui žinomos tokios antioksidantų grupės:

Vandenyje tirpūs. Šie gerus darbus daro ląstelės viduje. Pagrindinis vandenyje tirpus antioksidantas – vitaminas C. Kiti vandenyje tirpūs antioksidantai: mikroelementas selenas, aminorūgštys cisteinas, metioninas, gliutationas.

Riebaluose tirpūs. Jie veikia ląstelės išorėje – membranoje. Tai riebaluose tirpūs vitaminai E ir A, karotenoidai – į vitaminus panašios medžiagos, iš kurių organizme gali būti gaminamas vitaminas A, kai kurie jų netgi patys tiesiogiai veikia kaip antioksidantai. Riebaluose tirpūs yra kofermentas Q10 ir likopenas.

Mišrūs. Šie antioksidantai rūpinasi visa ląstele. Tai polifenoliai, flavonoidai, lipinė rūgštis ir melatoninas.

Verta žinoti: laisvieji radikalai paprastai susidaro dėl netinkamų aplinkos sąlygų ir nesveiko gyvenimo būdo, tačiau lėtinės ligos bei amžius silpnina natūralų organizmo gebėjimą apsiginti.

Antioksidantai, žymimi raide E

Į maisto produktus dedami antioksidantai – medžiagos, pailginančios vartojimo trukmę. E raide gali būti žymimi natūralūs antioksidantai, nedarantys žalos mūsų sveikatai,

tad jų baimintis nebūtina. Tai askorbo rūgštis (E300) ir jos junginiai askorbatai: E301, 315, 316. Jie neleidžia augaliniams produktams paruduoti, slopina riebalų rūgščių skilimą. Citrinų rūgštį (E330) ir jos druskas (E 331–333) paprastai vartojame maistui gaminti, jų nereikia bijoti – jos taip pat yra natūralios medžiagos, esančios augaliniuose ir gyvuliniuose produktuose. Vitamino E savybėmis pasižymi tokoferoliai (E306–309). Tačiau yra sintetinių antioksidantų, kurių reiktų vengti. Tai: E 310–313, E 315–321.

Prieštarą pagalba

Seniau antioksidantai maisto papildai (sintetiniai) vitaminai A ir E buvo garbinami, manyta, kad jie padeda išvengti vėžio. Dabar mokslininkai prabilo jau ne taip optimistiškai. Ištyrę keliolikos tyrimų, kuriuose dalyvavo daugiau nei 100 tūkstančių pacientų, duomenis, jie nustatė, kad šie maisto papildai ligos rizikos nesumažino, o kai kurie ją netgi padidino. Šiais laikais ištisus metus parduotuvėse pilna šviežių sezoninių daržovių ir vaisių, tad jais ir naudokimės.

Kai maistas netinka

Nevalgyti ar gydytis? Sukame šalin nosį nuo spirgūčių padažo, nes tai nesveika cholesterolio „bomba“,

gamina daugiau. Tai, kad žarnyne gaminamos dujos, yra normalus fiziologinis procesas. Tarkim, užvalgius raugintų kopūstų retam žmogui nepūs pilvo. Toks netoleravimas – ne liga, tai tik lengvas požymis – tereikia mažiau valgyti tam tikro produkto.

Kodėl maistas netinka?

Priežastis – įvairių fermentinių sistemų trūkumai. Paprastai plonajame žarnyne pakankamai nepagaminama kokio nors fermento. Ten patenkantis maistas nesuskaldomas, todėl jis neišsavinamas ir gali sukelti viduriavimą bei kitus nemalonius požymius.

Dažniausiai pasitaiko, kad trūksta laktosės – fermento, kuris skaldo pieno cukrų laktozę, ir tik paskui ši patenka į kraują. Jeigu laktosės nepakanka (retai jos nebūna visiškai, dažniau – per mažas kiekis), pieno cukraus organizmas neišsavinama, todėl žarnyne jis rūgsta, susidaro dujos ir rūgimo bakterijos. Tad išgėrus pieno ar suvalgius pieno produktų kamuoja pilvo pūtimas, burbuliavimas, viduriavimas. Jei geriate pieną be laktosės, tada viskas gerai. Beje, ši problema dažna, manoma, kad nuo jos kenčia apie trečdalis žmonių. Dabar parduotuvėse yra pieno su mažesniu laktosės kiekiu ar visai be jos.

Kodėl kaltiname alergiją?

Netinkamas maistas gali sukelti įvairia ligą. Viena jų (ir, beje, dažniausia) – alergija maistui, kai suvalgius tam tikro produkto išsivysto alerginė reakcija į jo baltymą. Skaudžiausiai nuo maisto alergijos kenčia vaikai: suvalgius organizmui netinkamo maisto ne tik išberia odą, bet kamuoja viduriavimas, vėmimas, pilvo skausmai ar vidurių užkietėjimas. Vaikui ūgtelėjus virškinimo sistema paprastai subręsta, o alergija ima pulti kitu frontu – sukelia šienligę, astmą.

Vis dėlto mokslininkai tvirtina, kad gana dažnai maisto alergija būna niekuo dėta. Pasaulyje atlikta keletas tyrimų ir nustatyta, kaip žmonės įsivaizduoja alergiją ir kaip iš tikrųjų yra. Apie 20–25 proc. tiriamųjų galvojo, kad jie alergiški kokiam nors maisto produktui, tačiau alergija nustatyta tik 2–3 proc.

Panaši gali būti ir netikroji maisto alergija. Tačiau ją sukelia ne baltymai, bet tam tikros medžiagos, kurios maisto produktuose atsiranda ne natūraliai, bet jų dedama juos gaminant. Netikroji alergija priklauso nuo maisto kiekio, pavyzdžiui, vienas kitas pelėsinio sūrio gabalėlis ar jūrų gėrybių kšnelis nesukelia virškinimo sistemos reakcijos, o suvalgius jų kupiną lėkštę ima raizyti pilvą.

Maisto sudėtyje esanti „chemija“ mums nepadeda. Taigi vertėtų sau padėti – tiesiog perskaityti etiketę ant produkto pakuotės.

Paruošta pagal „Tobulas mitybos planas“.

Kaip maistas gali sukelti nemalonius pojūčius?

Suvalgius kai kurių produktų pilvas gurguliuoja, jį pučia. Tas dažnai atsitinka išgėrus puoduką pieno. Pats žmogus čia niekuo dėtas – visiems valgant tam tikrą maistą dujų pasi-

Netikėtumų ledynas: išgyvenimai ir įspūdžiai

Indrė Tijūnėlienė

Nr. 10

Stebino Kazimiros Prunskienės naujos partijos kūrimas. Norėdavau galvoti, kad gal ji nekaltai vadinama rusofile, komunistuojančia. Atsimenu jos derybas su Michail Gorbačiov dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, norą sutikti su „moratoriumu“. Atsimenu jos atvykimą į Washington, DC pas prez. Bush. Atsimenu, kaip jai padėjo J. ir A. Kazickai, Viktoras Nakas, Arūnas Pemkus. Atsimenu, kad buvo įleidžiama ne per „paradines“ duris. Galvojau, kad ji esanti drąsi moteris, atsidūrusi pasaulinėje scenoje, kovojanti už Lietuvą. Pasčiau ji priėmė Rusijos kunigaikštienės titulą, šventei vyko į Kaliningradą.

Dabar naujai steigiamoje Lietuvos liaudies sąjungoje ji išrenkama vadove. Į renginį „Le Meridien Vilon“ atvyko svečiai iš Rusijos, dalyvavo Maskvos politikai, Rusijos valdančiosios partijos „Vieningoji Rusija“ prezidento vicesekretorius Kosačiovas. Buvo Rusijos ambasadorius, atstovai iš Baltarusijos ir Kazachstano. Renginyje dalyvavo V. Uspasichas, A. Sysas, V. Šustauskas, Audrius Butkevičius. Prunskienė nesibaimino prorusiškos partijos krypties, sakydama, kad yra daug lietuvių, simpatizuojančių didžiajai kaimynei!

Kai Seimas nepritarė Artūro Zuoko ir 32 kitų parlamentarų pasiūlytomis pataisoms dėl PVM dydžio, A. Zuokas paprašė iš Seimo išeiti nuo gruodžio 1 dienos. Jis pasijuto neįgyvendinęs rinkėjų mandato, atlyginimą gaunąs veltui.

A. Zuoko grupė siūlė, kad nuo 2011 m. standartinis PVM būtų 20 proc. sumažintas, 10 proc. centralizuotam šildymui, viešam transportui, o 5 proc. PVM spaudai, vaistams, viešbučiams, šviežiai atšaldytai mėsai, žuviai ir paukštienai. Kultūros ir sporto renginiams bei muziejų, pramogų parkų ir zoologijos sodų lankymui taip pat būtų taikomas 5 proc. PVM.

Zuokui netiko, kaip dirba Vyriausybė, kad valdančioji dauguma neužtenkamai siekia šaliai būtinų perrmainų. Buvo manoma, kad Artūro vietą Seime užims jo žmona. Trijų vaikų motina Agnė planavo skirti dėmesį moterų ir motinų problemoms, skatinti savanorystę, rūpintis sveikatos apsaugos klausimais.

Vasaros gale iš Čikagos iškeliavo Lietuvai dovanotas didingas dail. A. Varno paveikslas „Mindaugo karūnavimas“. Prieš 10 metų Taikomosios dailės muziejuje buvo rodomas Jano Mateikos „Žalgirio mūšis“. Dabar muziejuje atidaryta paroda, skirta paminėti Liublino unijos 440 metų sukaktį, joje rodoma didžiulė J. Mateikos aliejinė drobė „Liublino unija“, tapyta 1869 metais. Tarp paveikslė pavaizduotųjų atpažinta daugiau nei 30 asmenybių. Personazuose atsispindi pergalės, rezignacijos ir susitaikymo jausmai, nuotaika niūri, nes buvo sudėtinga politinė padėtis.

Parodą rengė Vilniaus, Varšuvos ir Krokuvos muziejų atstovai, atida-

ryme kalbėjo Lietuvos ir Lenkijos kultūros ministrai, taktiškai pabrėždami, kas abu kraštus jungia. Korektiškos kalbos neryškino nesantaikos punktų. Tuo metu per televiziją istorikai E. Gudavičius ir A. Bumblauskas kalbėjo apie unijos pasekmes Lietuvai. Paroda tęsėsi nuo 2009 m. lapkričio 19 d. iki 2010 m. kovo 28 dienos.

Valdovų rūmai, 2009 m. liepos mėnesį sulaukę apie 20,000 lankytojų, vėl pakliuvo į visuomenės akiratį. Nors rūmus dabar aplanko tik tam tik tikros turistinės grupės (pvz., Bajorų draugija), lankytojams vartai dar neatverti. Kai spauda paviešino, kad rūmuose dirba 72 žmonės, teko aiškintis, ką jie ten veikia. Pagal „Respubliką“ (2009.XII.03), „Valdovų rūmai su partneriais surengė 3 Tūkstantmečio programos parodas, vieną tarptautinę parodą, tris edukacines ekspozicijas, dvi ekspozicijas atnaujintos ir išplėstos, išleista 14 mokslinių knygų ir 18 kitų informacinių leidinių“.

Muziejaus darbuotojai aiškino, kad apie 72 žmonių kolektyvą žinojo Kultūros ministerija, nauji darbuotojai priimti Vyriausybės nutarimu.

Pasak Erikos Striškienės, darbo greitis didelis. Rūmų direktorius Vytautas Dolinskas sakė, kad kaupiami ir saugojami rodiniai, vyksta restauravimo ir roдиниų konservavimo darbai. Iš Pilies tyrimo centro rūmai perims dar 300,000 roдиниų. Pasibaigus statyboms, duris atvėrus plačiajai visuomenei, dirbs 153 darbuotojai.

Rašytojų klube (Sirvydo g. 6, už Gedimino pr. 9 prekybos centro) vyko vakaras „Aš tik Vilnelė“, skirtas poetės Onos Miciūtės 100-sioms metinėms. Pastato interjeras išpūdingas, kambarį puošė didžiulė senovinė krosnis, susirinko daug rašytojos gerbėjų, literatūros mylėtojų. Buvo malonu susitikti kultūrinėms vakaronešs neabejingą mūsų bičiulį iš Čikagos Vytautą Zalatorių.

Programoje dalyvavo gruodžio 5 d. Nacionalinės pažangos premija kultūros srityje už kūrybišką Lietuvos kultūros ir meno tyrinėjimą apdovanota V. Daujotytė, dr. A. Lapinskienė, muzikologė T. Burokaitė, Valsybės kultūros paveldo komisijos pirm. G. Drėmaitė, dramaturgė G. Mareckaitė, skaitovė I. Plaušinaitytė, aktorė E. Zizaitė, pianistė B. Vainiūnaitė. Ona Miciūtė rašė apie skurdų gyvenimą Lietuvoje lenkų laikais. Prelegentės apibūdino Miciūtės literatūrinį paveldą, pasidalijo prisiminimais, skaitė ištraukas, meninę dalį atliko B. Vainiūnaitė.

Prieš išvykstant iš Vilniaus su dukra Rasa nuvažiavome į prekybos centrą „Akropolis“. Čia Rasa norėjo savo pusseserės dukrytėms Gabijai ir Skaistei nupirkti bilietus į „Siemens“ arenoje vykstantį spektaklį „Pasiųvaikščiojimas su dinozaurais“. Po Europą keliaujančių spektaklių britai atvežė 27 vilkikais. Kartu keliauja apie 75 žmonės, mat dinozaurai yra išardyti ir sukrauti į vilkikus.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Liepomis kvepianti liepa

SELEMONAS PALTANAVIČIUS

Liepą dažnai bandome vaizduoti lietaus mėnesiu, sakome, kad ji kvepia medumi ir liepomis. O iš tiesų ji – labai marga, gaivi, švelni ir permaininga. Ji – vasaros vidurys ir didžiojo vasaros lūžio liudininkė.

Būrimas iš Joninių laužo dūmų

Jau ir liepa. Į ją atėjome per vešlią vasaros žolę, per gailią rasą. Virš galvų sukasi drugiai, spygaudami nardo čiurliai, o dar aukščiau, remdamosi į baltus debesis, žydi liepos. Koks lengvas ir sunkus jų kvapas. Lengvas, nes glosto širdį, sunkus, nes dvelkia medumi ir kažkuo nepaprastai vasarišku. Šiame kvape dar likęs Joninių laužų dūmų dvelksmas – vos jaučiamas, bet dar nespėtas pamiršti. Jis yra lyg dalis šios vasaros istorijos: kažkada laukėme didžiosios šventės, dabar gyvename jos prisiminimais. Laužo dūmais pakvipusi palaidinė, plėnimis numarginta skrybėlė ilsisi seklyčioje – iki kitos šventės, kurių vasarą bus dar ne viena.

Sakoma, kad per Jonines galima išsiburti sau ateitį. Ieškoma paparčio žiedo, plukdomi vainikai, šokinėjama per laužus. Kiekvienas regionas turi ir savo papročius, savus ženklus. Tikėkime – visi jie labai svarbūs, jų nevalia pamiršti ar jais abejoti!

Pačioje birželio pabaigoje, po šventų Petro ir Povilo dienos, sako, nutyla gegutės. Iš tikrųjų jos kukuoja ir dabar, nes dar peri gegužiukus auginti galinčios paukščių rūšys: kal-

viukai, kielės, kiaučiukės, startos. Gegutės nei piktos, nei nelaimingos kaip daugelis mano – jų biologija tokia, jos negali pasirinkti kito kelio. Jų nei daugėja, nei jos nyksta. Paplitusios po visą Europą ir Aziją, jos gali būti laikomos gana gausia rūšimi. Jeigu nutiktų taip, kad kuriame nors krašte jų liktų mažiau, po kurio laiko tą vietą užimtų gretimuose regionuose užaugusios gegutės, todėl žinokime: gegutės bus visada, be jų neateis ir neišeis nė viena vasara.

Bičių darbai nesibaigia

Iš daugybės gamtoje gyvenančių bitinių vabzdžių geriausiai mums pažįstama naminė bitė, lotyniškai vadinama *Apis mellifera* – medų gaminanti, daranti bitė. Iš tikro sunku įsivaizduoti tuos laikus, kai bitės gyveno drevėse ir į korius galėdavo prinešti tiek medaus, kad užtektų tik joms pačioms. Jei tada bičių medus būdavo paimamas vasarai baigiantis, jos žūdavo iš bado. Žinoma, to žmonės stengėsi nedaryti, tačiau medus buvo ne tik maistas, bet ir tam tikra atsiskaitymo forma; ne mažiau vertintas vaškas.

Šiandien aviliuose gyvenančios bitės dirba ir sau, ir mums. Ši „nuosavybės“ forma nedaug pakeitė darbinių bitučių biologiją: jos pluša nuo ankstauro ryto iki vėlaus vakaro. Tačiau matydami iš avilio plaukiantį ir į jį sugrįžtantį bičių pulkelį mes ne visada įsivaizduojame, kaip sutvarkytas bičių gyvenimas.

Nukelta į 11 psl.

„Draugystės tiltas” jungė Europos lituanistines mokyklas

Vokietijoje, Hiutenfeld esančiame Renhof pilies parke buvo atkurtos Žalgirio mūšio kovos, vyko diskusijos apie lietuvių tautinę tapatybę, lituanistinį ugdymą užsienyje bei sklido žaidžiančių moksleivių klegesys ir juokas. Jau šeštą kartą lietuviškų savaitgalinių mokyklėlių bendruomenės rinkosi į „Draugystės tilto” šventę.

Renginys gimė Švedijoje, kur Stokholmo „Saulės” lituanistinėje mokykloje 2005 m. įvyko pirmasis lituanistinių mokyklų sąskrydis. Praėjusių metų šventė vyko Jungtinėje Karalystėje, o šiais metais antrą kartą atkeliavo į Vokietiją (2007 m. čia vyko trečiasis „Draugystės tilto” sąskrydis). Vokietijos Lietuvių Bendruomenė (LB), įsikūrusi Romuvos sodyboje, Renhof pilyje, šalia kurios yra Vasario 16-osios gimnazija bei erdvus parkas, neleido sužlugti šiai šventei ir pratęsė „Draugystės tilto” tradiciją.

Pagrindinis susibūrimo tikslas – aptarti užsienyje gyvenančių lietuvių vaikų (ir vaikų iš mišrių šeimų) švietimo aktualijas, pasidalyti pedagoginio darbo patirtimi, plėtoti Europos šalių lietuvių bendruomenių ryšius, kurti ir įgyvendinti bendrus projektus.

Renginį organizavo aktyvūs Vokietijos LB nariai, lituanistinių mokyklų pedagogai, Vasario 16-osios gimnazijos mokytojai, Vokietijos lietuvių Jaunimo sąjungos atstovai. Prie organizacinio darbo prisidėjo ir Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė.

„Draugystės tilto” sąskrydžio vadovė Dalia Henke pažymėjo, jog laiko suorganizuoti renginį turėjo labai mažai, mat ilgą laiką tvyrojo nežinomybė, ar sąskrydis iš viso įvyks. „Džiaugiuosi, kad šventė įvyko, kad gausiai susirinko svečiai: vaikai, nemažas būrys tėvelių, mokytojų. Programa buvo įdomi ir spalvinga. Visus dalyvius džiugino jauki ir graži gimnazijos aplinka, parkas, pilis.

Mokytojai susipažino su kolegomis iš kitų mokyklų, vaikai bei jų tėveliai sutiko naujus draugus iš įvairių Europos šalių. Draugystė tęsiasi”, – po šventės pasakojo pagrindinė jos organizatorė.

Pareiga puoselėti lietuvišką kultūrą, neužmiršti tautos istorijos

„Po renginio visi sveiki, niekas nesusižeidė, niekas neperkaito, nega-

vo saulės smūgio 36°C karštyje”, – sklandžiai vykusia švente džiaugėsi D. Henke. Ji pabrėžė, jog sąskrydžio tikslas buvo skatinti lietuvių vienybę, žadinti tautiškumo jausmą, puoselėti lietuvišką kultūrą, neužmiršti tautos istorijos, taip pat burti mokytojus, kviesti juos dalintis patirtimi, džiaugsmomis, problemomis.

„Vaikai turėjo puikią galimybę visą savaitgalį praleisti lietuviškoje aplinkoje, susitikti su bedraamžiais iš įvairių šalių, kartu žaisti ir tarpusavyje bendrauti lietuvių kalba. Daugeliui vaikų tai yra naujas ir džiugus atradimas”, – kalbėjo D. Henke.

Turininga programa

Svečių iš aštuonių šalių nuo pat penktadienio popietės iki savaitgalio pabaigos laukė aktyvi, turininga programa. Nuo žaidimų ir koncertų iki rimtų diskusijų ir opių problemų svarstymo. Nebuvo be veiklos nei patys mažiausieji, nei jų tėveliai ar mokytojai.

Penktadienio pavakare atvykusiems svečiams surengta ekskursija po Romuvos sodybą – Vasario 16-osios gimnaziją, Renhof pilį bei jos parką. Po trumpos pažinties su vietove – iškilmingas „Draugystės tilto”

Žalgirio mūšio kovos.

atidarymas. Giedant tautišką giesmę buvo pakeltos Lietuvos, Europos Sąjungos bei „Draugystės tilto” vėliavos.

Tiesa, šventė prasidėjo be vėluojančios Jungtinės Karalystės (JK) Lietuvių Bendruomenės. Jie sodybą

„Draugystės tilto 2011” vėliava perduodama Airijos Lietuvių Bendruomenei.

pasiekė gerokai sutemus.

Po Vokietijos LB pirmininko Antano Šiugždinio ir Vasario 16-osios gimnazijos direktorės dr. Bronės Narkevičienės renginio dalyvių pasveikinimo vyko nuotaikingas ir teatrališkas svečių prisistatymas. Mokytojai, tėveliai pasakojo apie mokyklėles, patirtus išpūdžius keliaujant, mokiniai stebino dainomis, muzikiniais sugebėjimais ar eilėmis.

Tuo metu mokytojai klausėsi VDU daktarės Ingridos Balčiūnienės pranešimo „Probleminiai lietuvių kalbos įsisavinimo aspektai”.

Nenuobodžiavo ir moksleiviai. Jiems buvo skirta įdomi kūrybinė užduotis. Kadangi šiemet minimas Žalgirio mūšio 600 metų jubiliejus, šios datos nepamiršo ir „Draugystės tilto” organizatoriai. Vaikai rengėsi vakaro pasirodymui – Žalgirio mūšio vaidinimui.

Po rimtų diskusijų ir pokalbių sąskrydžio dalyvių laukė kelionė į Heidelberg miestą, o vėliau – vakaronė su folklorine grupe „Pasagėlė” iš Vilniaus.

Lietuvių istorinė pergalė „Draugystės tilto” sąskrydyje

Gerokai sutemus prasidėjo ilgai lauktas, kvapą gniaužiantis vaidinimas, kurį režisavo Nerijus Gedminas, Žalgirio mūšio tema. Jam talkino kompozitorius Gediminas Zujus bei Gediminas Tiuchta. Tai buvo tikrai spalvingas, įtaigus ir meniškas vaikų pasirodymas, sukurtas per labai trumpą repetacijų laiką.

Mūšio dalyviai „vilkėjo šarvais”, dangstėsi skydais, rankose nešė ietis ir tų laikų simboliais išpieštas vėliavas, tad tikrai galėjo pasijusti Žalgirio mūšio kariais ir laimėtojais.

Po Žalgirio mūšio vaikai ir suaugusieji rinkosi žiūrėti išpūdingo pasirodymo su ugnimi, kurį atliko Vasario 16-osios gimnazistė Gerda Ekin Dorf. Dalyviai dar ilgai vakarojo prie degančio laužo, dainavo, kalbėjosi, dalijosi išpūdžiais.

Paskutinę renginio dieną, sekmadienį, šventės dalyviai garbingai perdavė „Draugystės tilto 2011” vėliavą Airijos Lietuvių Bendruomenei bei kupini malonių išpūdžių atsisveikino iki kitų metų vasaros Dublin.

Šio renginio rėmėjai – Lietuvos užsienio reikalų ministerija ir Vokietijos LB. Už visakeriopą pagalbą esame dėkingi VDU, Lietuvių išeivijos institutui bei Vasario 16-osios gimnazijai. Taip pat renginio privatiems rėmėjams iš Lietuvos ir Vokietijos: bendrovei „Klasmann & Deilmann”, dviračių bendrovei „Fahrrad Nielandt”, Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centrui bei vizualaus dizaino bendrovei „Longa”.

„Draugystės tilto” organizatoriai

„Draugystės tilto 2010” Vokietijoje dalyviai.

Martyno Gaurilčiko nuotraukos

Liepomis kvepianti liepa

Atkelta iš 9 psl. Na, žinoma, mums aišku, kad avilyje (šeimoje) gyvena viena motina, keletas šimtų tranų (patinėlių) ir iki 50,000 darbininkių. Žiemą šis santykis kitoks – avilyje lieka tik motina ir apie 10,000 darbininkių. Vasarą motina kasdien padeda 2–3 tūkstančius kiaušinėlių, kasdien išsiriti vis naujos bitutės. (...) Bitės darbininkės nuo avilio paprastai nuskrenda apie 3 kilometrus. Vienam medaus kilogramui pagaminti bitės turi surinkti iki 3 kilogramų nektaro (jis į avilį atnešamas per 60,000 bičių skrydžių). Žinoma, pavasarį paruošdamos vieną kilogramą medaus, bitės aplanko ir apdulkina apie 2,7 milijono obels žiedų, vasarą žiedų aplankoma dar daugiau.

Taigi šaukštu kabindami šviežią vasaros medų prisiminkime šiuos skaičius. O kol mes galvojame – bitutės dirba. Nieko keisto, juk vasara, žydi liepos ir kiti augalai.

Nugiedojo volungės šile

Birželis liepai perdavė be galo brangų kraitį: nežinia, kas galėtų įvertinti, suskaičiuoti vasaros turtus. Gali būti, kad birželį gimę, augę, žieduos naujas gyvybes užmezgę maži ir dideli gamtos vaikai tiesiog nesuskaičiuojami.

Ne visais mes džiaugiamės, ne visų laukiame. Kai kurių tiesiog nepastebime ir nepažįstame. Tačiau giedančius paukščius ir matome, ir girdime. Klausydamiesi jų staiga suprantame, kad tokio jų suokimo, švilpavimo ir ulbėjimo, kokį girdėjome nuo pavasario, jau nebėra. Dauguma paukščių atliko savo svarbius metų darbus – užaugino jauniklius, juos išmokė gudrybių ir palydėjo į savarankišką gyvenimą. Nors dar gieda kikiliai, vieversiai, devynbalsės ir krosnilandos, perinėjos antrą, o gal trečią šių metų vadą, dar ūkauja karveliai keršuliai ir suokia juodieji strazdai, tačiau daugelio paukščių jau negirdėti. Užgeso skaidriosios volungių švilpynės, neilgai giedos raudongalvės sniegenos. O juk šie paukščiai parskrido patys paskutiniai! Net sunku patikėti, kad jie Lietuvoje gyvena taip neilgai – tris ar tris su puse mėnesio. To pakanka lizdams susukti ir vaikams užauginti. Tačiau mes norėtume juos matyti kuo ilgiau – visą pavasarį, vasarą ir net dalį rudens.

Paukščiai patys nesirenka savo dalios: ką gamta jiems skyrė, taip jie ir gyvena. Dabar, liepą, dar visi sparnuočiai vienodi, taip pat naudojami šiluma, gaudo vabzdžius ir džiaugiasi vasara. Kas bus vėliau, dar pamatysime. Tačiau turės pasibaigti liepa, nužvangėti javapjūtė. Tai bus taip greitai – tik rugpjūtį.

Pasipila žvėrių vaikai

Liepą jau būna gimę visų mūsų gamtoje sutinkamų žvėrių vaikai. Kai kas šiuo metu augina antrą, o peliniai graužikai – net trečią vadą.

Jauniklių gimimas pavasarį ar vasaros pradžioje – ne atsitiktinumas. Gamtoje šie procesai sutvarkyti taip, kad jauniklių metas sutampa su maisto gausa, su galimybe slapstytis ir išlikti. Net ir didieji žvėrys retai kada gina savo jauniklius, jie nuo pat gimimo bet kada gali būti aptikti plėšrūnų ir sunaikinti, todėl vieni jų vos gimę gali greitai bėgioti, kiti tūno guoliuose ir pasitiki savo spalva. Pievoje paliktas stirniukas be vargo spruktų ir pabėgtų, tačiau prigimtis jam liepia glūdėti.

Liepą stirniukai jau lydi motinas, jų kailiuko baltos dėmelės pradeda mažėti. Tačiau mažylius patelės dažnai palieka vienus, nes prasideda stirnoms ne mažiau svarbus rujos metas. Kokia bus ruja, kokie partneriai bus pasirinkti, nuo to priklausys kitų metų jauniklių būklė. (...)

Ne visus žvėris regime, ne visi jie lengvai pastebimi. Štai mangutų jaunikliai – dar labai nesavarankiški, nemoka medžioti ir susirasti maisto, tad gausiu pulku seka savo tėvus. Lapiukai jau paaugo, ir tėvai juos išsivedė į naują, laikiną urvą. Jis – kur nors rugiuose, atkampioje laukų vietoje. Čia lapiukų niekas nemato, o senoji lapė lengviau randa jiems maisto.

Dabar vilkiukams sukanka du mėnesiai, jie jau gana žvitrūs. Jeigu kas nors aptinka jų urvą, senieji vilkai išsiveda savo atžalas ir įkurdina juos naujose vietose. Dar mėnuo, ir visa šeima pradės visą gyvenimą truksiančią kelionę.

Iš turtingo aruodo

Vasaros dovanų – nesuskaičiuoti. Tačiau ar visas jas mokame pasiimti, ar pažįstame? Žinoma, mes grybaujame, renkame žemuoges, mėlynės, vaivorus. Tačiau ar nepamiršome vaistažolių: jų laikas dar nepraėjo, jas galima džiovinti saulės prikaitintoje pastogėje. Ko gero, kiekvienuose namuose turėtų būti pasiruošiama bent dešimties rūšių vaistažolių, kurių prireiks ne tik žiemą. Vienos – nuo persalimo, nuo gerklės skausmo, kitos – karščiui mažinti, nuo kosėjimo. Trečios – šiaip skanios ir kvapiančios. (...) Iš gamtos surinktos dovanos visada bus daug vertesnės už tas, kurias auginame savo soduose ir daržuose. Nesvarbu, kad jas visas augino ta pati vasara.

Sutrupinta

„Valstiečių laikraštis“

Mūsų choristei

A † A BIRUTEI ŠVELNIENEI

mirus, dukrai RITAI ir broliui VYTAUTUI VILKAUSKUI su šeima, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir liūdime kartu.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras

Joana Vaitkevičiūtė-Švobienė

A. a. Joanos Švobienės 15–ųjų mirties metinių prisiminimas

Sekmadienį, liepos 4 d., Šv. Antano koplyčioje, Detroit, MI, buvo aukojamos šv. Mišios už a. a. Joaną Švobienę jos penkioliktųjų metų mirties metinių proga. Šv. Mišias atnašavo parapijos administratorius kun. Gintaras Antanas Jonikas.

Mokytoja Joana Vaitkevičiūtė-Švobienė iškeliavo amžinybėn 1995 m. liepos 8 d. Georgian Bloomfield Convalescent Center, Bloomfield Hills, MI, sulaukusi beveik 94 metų. Ji gimė 1901 m. spalio 1 d. Užkapiuose, Lietuvoje. Jos vyras – istorikas, mokytojas, žurnalistas, visuomenininkas Jonas Švoba mirė 1986 m. lapkričio 15 d. Detroit MI. Prieš mirtį a. a. Švoba 1985 m. išleido knygą apžvelgusią Lietuvos nepriklausomybę 1918–1949 m., „Seiminė ir prezidentinė Lietuva“. Daugiau nei 400 puslapių veikalas buvo išleistas „Vilties draugijos“ leidykloje, Cleveland, OH. Antras fotografuotas leidinys buvo išleistas Lietuvoje 1990 m. Vilniaus „Vyturio“ leidyklos.

Lietuvoje J. Švoba buvo mokytojas, gimnazijos direktorius. Jis suorganizavo Vokietijoje Hanau lietuvių stovykloje gimnaziją, buvo jos pirmasis direktorius. Atvykęs į Detroit, MI, J. Švoba prisidėjo prie lietuviškos mokyklos kūrimo, joje mokytojavo. Jis aktyviai reikėsi tautininkų ir šaulių organizacijose bei lietuvių kultūros klubo veikloje. Visur jam talkininkavo žmona Joana. Kaip ir jos vyras, Joana Švobienė buvo baigusi mokytojų seminariją, turėjo įgimtą gabumą perduoti žinias jaunimui.

Jonas ir Joana Švobos užaugino du vaikus. Duktė Milda (Švobaitė)

Walters dirbo federalinėje maisto ir vaistų administracijoje (FDA), chemikė, šiuo metu gyvena Mission Viejo, California. Anūkė Rasa Baužaitė-Hirshland dirba „Paramount Studio“ architektė California valstijoje. Su vyru Robert Hirshland augina 12-metį sūnų Jonuką Hirshland. A. a. sūnus Rimgaudas Švoba buvo matematikas, išėjo į pensiją iš „General Motors“ gamyklos 1995 m. Mirė 1997 m. gruodžio 14 d. Buvo vedęs dienaščio „Draugas“ bendradarbę ir aktyvią Detroit Šv. Antano lietuvių parapijos renginių vadovę bei Lietuvos vyčių organizacijos narę Reginą Juškaitę.

A. a. Joana Švobienė palaidota šalia savo vyro J. Švobos Šv. Kapo kapinėse, Southfield, Michigan.

Gaila, kad neteko pažinti iš arčiau nei a. a. istoriko ir mokytojo Jono Švobos, nei mokytojos Joanos Švobienės. Tik iš toli juos matydavau, būdama jauna Šv. Antano parapijoje. Juos pažinau iš savo vyro, brolienės, šeimos draugo Antano Osteikos ir žurnalisto Sauliaus Šimoliūno pasakojimų.

Joana Švobienė mėgo daržininkystę, gėles. O taip pat mėgo gaminti valgius, mielai priimdavo svečius. Ji siuvo, siuvinėjo, mezgė. Jos didžiausias gyvenimo džiaugsmas buvo jos šeima – vyras Jonas, duktė Milda, sūnus Rimgaudas bei vienintelė anūkė Rasytė Baužaitė-Hirshland.

Ilsėkis ramybėje, miela ir brangi, žmona, mamytė, senele, prosenele ir uošviene, a. a. Joana Švobienė.

Marti Regina Juškaitė-Švobienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

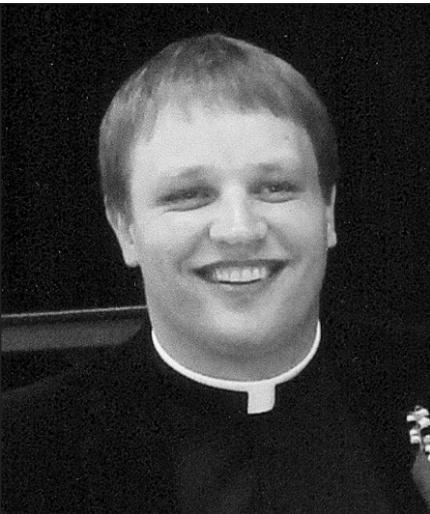
♦**ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa** liepos 10 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. kviečia susirinkimą, kuris vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Prašome visas nares dalyvauti.

♦**Cicero jūrų šaulių kuopos** „Klaipėda“ narių susirinkimas įvyks liepos 11 d., sekmadienį, 11:30 val. r. Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose (įėjimas nuo bažnyčios). Visų kuopos narių dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo – pabendravimas.

♦**Nepraleiskite puikios progos** susipažinti su Čikagos architektūra ir istorija lietuviškai! Čikagos architektūros fondo gidas prof. Jurgis Ansysas papasakos apie Čikagą lietuviškai liepos 11 d., sekmadienį, 4:30 val. p. p. plaukiant laivu „Chicago First Lady“ Čikagos upe ir Michigan ežeru. Laive veiks baras. Laukiame visų. Vietų skaičius laive ribotas. Bilietus galite užsisakyti telefonais 708-207-8406; 708-785-8080 arba el. pašto adresais: altv@comcast.net ar kariledalia@yahoo.com.

♦**Pasaulio lietuvių centro sodelyje** (14911 127th St. Lemont, IL 60439) liepos 11 d., sekmadienį, 12 val. p.p. prasidės Vidurvasario šventė. 12:30 val. p. p. akordeonisto Martyno Levickio pasirodymas. Rengia JAV LB Lemonto apylinkė ir LR generalinis konsulas Čikagoje.

♦**Kun. dr. Gediminas Jankūnas** liepos 18 d., sekmadienį, atnašaus 10:30 val. r. šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po Mišių parapijos salėje kavutė ir atsisveikinimas su nuolatiniam gyvenimui į Lietuvą išvykstančiu kun. G. Jankūnu. Visi kviečiami.

Kun. dr. Gediminas Jankūnas

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Liepos 10 d., šeštadienį, 4 val. p. p.** University of Wisconsin-Madison (716 Langdon St., Madison, WI 53706) akordeonisto Martyno Levickio koncertas, kurį rengia Center for Russia, East Europe, and Central Asia (CREECA), LR generalinis konsulas Čikagoje ir Madison-Vilnius Sister Cities. Įėjimas nemokamas.

♦**Vidos Krištolaitytės tapybos ir** piešinių paroda „Atgaila ir meilė“ atidaroma liepos 11 d. Kretingos pranciškonų vienuolyne, Lietuvoje.

♦**Liepos 17 d., šeštadienį, New York Centriniam parke** (79-os gatvės ir Fifth Ave. sankirtoje) prie paminklo Lietuvos didžiajam kunigaikščiui (1377–1401) ir Lenkijos karaliui (1386–1434) Jogailai nuo 3 val. p. p. iki 8 val. v. vyks renginys, skirtas Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms paminėti.

♦**Liepos 25 d. 2 val. p. p. Seattle, WA** Lietuvos Dukterų organizuojamas Mėlynių balius (Blueberry Acres, 32 McRae Rd. NE, Arlington, WA). Kasmetinės suneštinės vaisės, viliojantys prizai, tylusis aukcionas, linksmybės ir, žinoma, linkstančios mėlynių krūmų šakos.

♦**Liepos 31 d. 8 val. v. Lenkų kultūros fondo salėje** (177 Broadway, Clark, NJ 07066) įvyks Andriaus Mamontovo akustinis koncertas. Bilietus užsisakyti ir daugiau informacijos gauti galite tel. 732-713-5108 (Žilvinas) arba el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com

♦**A. Mamontovo koncertas sekmadienį, rugpjūčio 1 d.,** vyks Washington, DC klube „Black Cat“. Bilieto kaina – 30 dol. asmeniui. Koncerto pradžia 8:30 val. v. Koncertą organizuoja Washington-Baltimore jaunimo sąjunga. Daugiau informacijos tel. 732-713-5108 (Žilvinas).

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Lietuvos valstybės dienos paminėjimas

Balzeko lietuvių kultūros muziejus,
Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komitetas
ir LR Generalinis konsulas Čikagoje
**liepos 9 d. maloniai kviečia į vakarą,
skirtą paminėti Lietuvos Valstybės
(Karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienas**

PROGRAMOJE:

Retrospektyvinės dailininkės ANN RADVILLE-GRIMMER parodos atidarymas 7 val. v.;

MARTYNO LEVICKIO koncertas – 8 val. v.

Dailininkė **Ann Radville-Grimmer** gimė 1910 m. Harrisburg, IL lietuvių imigrantų šeimoje. Piešti pradėjo dar vaikystėje. Po studijų Čikagos meno institute tapė freskas įvairiose vietose – traukinių stotyse, bibliotekose, mokyklose. Ann Radville dalyvavo tarptautinėse parodose, jos darbai rodomi Springfield muziejuje, Taos, New Mexico, Arcadia galerijose. Nuo 1936 m. ji dirbo dizainere Kirk-Teich kompanijoje. 1940 m. laimėjo stipendiją Meno institute, planavo keliauti į Prancūziją ir ten kurti, bet karas sutrukdė planus.

30 metų Ann Radville dirbo dailės mokytoja Meno centre Highland Park, IL. Tuo pačiu metu tapė, kūrė skulptūras. Šie jos darbai buvo apdovanoti Čikagos meno institute, North Shore Art League.

Pastaraisiais metais dailininkė ėmė kurti eiles. Keletas jos eilėraščių išspausdinta Norinder Dolgra fotoalbume „Dancescapes“.

Martyno Levickio pažintis su akordeonu prasidėjo trečiaisiais jo gyvenimo metais, mokytis juo groti pradėjo būdamas aštuonerių, o sulaukęs dvylikos M. Levickis jau dalyvavo įvairiuose konkursuose bei festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje. Jau nasis akordeonistas yra daugelio respublikinių bei tarptautinių konkursų laureatas. 2004 m. tapo pirmuoju akordeonistu – Lietuvos karalienės Mortos premijos laureatu. Keliskart apdovanotas LR Prezidento, LR Seimo pirmininko, Šiaulių apskrities viršininko, Šiaulių savivaldybės ir konservatorijos premijomis.

Martynas grojo kartu su Šiaulių konservatorijos ir Šiaulių miesto kameriniais orkestrais bei styginių kvintetu, o labiausiai didžiuojasi kvietimu groti su Vilniaus miesto savivaldybės Šv. Kristoforo kameriniu orkestru. Šiuo metu Martynas akordeono meno žinių ir įgūdžių gilinimą tęsia Karališkoje muzikos akademijoje Londone.

Įėjimas nemokamas. **Paroda veiks iki rugpjūčio 22 d.** Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. IL 60629. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500 (Rita Janz).

Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. vakaro.

This program is made possible in part by Grants from the Illinois Arts Council, Chicago Department of Cultural Affairs, the ECPC.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

Ann Radville-Grimmer. Autoportretas.

Groja Martynas Levickis.

Dainavoje (Manchester, MI) prasidėjo jaunučių ateitininkų stovykla. Stovyklos tema: „Laikas bėga“. Vadovai mokytojai, kunigas ir 120 vaikų nuo 8 iki 14 metų – visi pasiruošę stovyklauti.

Dainos Čyvienės nuotraukos